LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Eiena ketvirtadieniais Redaguoja Matas Žujus
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
71-73 South Washington Street (P. O. Box 38), Wilkes-Barre, Pa. Telefonas: VA 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION
Published every Thursday
Advertising Rates on Application
71-73 South Washington Street (P. O. Box 38), Wilkes-Barre, Pa. Phone: VA 3-4711

Second-Class mail privileges authorized January 16, 1950, at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912.

No. 36. KETVIRTADIENIS, SPALIŲ-OCTOBER 16, 1958 VOL. - METAI 42-JI

SUSTIPRINKIME NAUJŲ NARIŲ VAJAUS AKCIJĄ

PASIRUOŠKIME SPECIALIAM INFORMACINIAM VAJUI, KURS ĮVYKS LAPKRIČIO MĖNESĮ

Pereitam numery pažymėjome, kad Wyoming Klony ir Chicagoje pasireiškė gyvesnis pasiruošimas naujų narių vajui. Yra gerų žinių ir iš kitų vietovių. **Susivienijimo dvasios vado kun. J. F. Baltusevičiaus vadovaujamoj Šv. Mykolo parapijoj, Scranton, Pa., gyvuojanti 155 kuopa jau gavo kelis naujus narius.** Kunigas J. F. Baltusevičius savaitiniam parapijos biuleteny nuolat skelbia Susivienijimą ir ragina parapijiečius jame draustis. Šioje parapijoje vėl pramatomi puikūs daviniai. Gerų žinių taipgi yra iš Los Angeles, Calif., jaunos ir šauniai išbujusios 42 kuopos. Būtų gražu, kad kitos apskritys ir kuopos pasijudintų darban. Laikas dabar yra patogus ir susirinkimams ir įvairiems parengimams.

Ypatingą dėmesį vertėtų atkreipti į Direktorių Tarybos nutarimą ir prašymą lapkričio mėnesį paversti specialiu ir informaciniu vajaus mėnesiu. Kaip žinote, mūsų Susivienijimas buvo įsteigtas lapkričio mėnesį, 1886 metais. Lapkričio 22-rą tais metais Plymouth'e įvyko steigiamasis seimas, kurs nustatė pirmąsias gaires ir davė pradžią mūsų organizacijai. Visos apskritys ir visos kuopos, jų valdybos ir organizatoriai prašomi tą mėnesį visas savo jėgas ir sumanumą panaudoti narystės didinimui. Tą mėnesį visi nariai turėtų dalyvauti savo kuopų susirinkimuose ir atsivesti kandidatų įsirašymui. Kuopų pareigūnai raginami atsikreipti į savo parapijų gerbiamus klebonus, kad tą mėnesį iš sakyklų paaiškintų žmonėms apie Susivienijimą ir paragintų draustis savoj lietuviškoj ir katalikiškoj fraternalinėj organizacijoj. **Jeigu tą mėnesį kiekvienas narys įtrauktų organizacijon bent po vieną naują nari, tai ji trumpu laiku narystės atžvilgiu padidėtų dvigubai.** Pirmiausia reiktų prospektų pažiūrėti savose šeimose, o jei čia tokiu nebūtų, tai pakalbinti kitus artimuosius, draugus ir pažįstamus.

Šiame naujų narių vajuje vadovaukimės šiuo nustatytu obalsiu: "Jei LRKSA buvo geras ir naudingas pirmiesiems lietuvių ateiviams Amerikoje, jis turi būti geras—dargi geresnis naujiems ateiviams bei vienų ir antrų vaikams."

Vyrai ir moterys, pajudinkime žemę!

ŠVENTO JUOZAPO PARAPIJA MINĖJO 70 METŲ SUKAKTĮ

KUN. PIJUS C. ČESNA, ilgametis Mahanoy City Švento Juozapo parapijos klebonas

MAHANOY CITY, Pa.—Šių metų spalių 5-tą Mahanoy City, Pa., lietuvių Šv. Juozapo parapija iškilmingai minėjo 70 metų sukaktį. Šioje parapijoje klebonauja kun. Pijus C. Česna.

Šv. Juozapo parapija įsteigta 1888 m. rugsėjo 30 d. ir tą pačią dieną pašventintas bažnyčiai kertinis akmuo.

Pirmieji lietuviai Mahanoy City apsigyveno 1876 metais ir kai tik jų skaičius padidėjo, nutarė organizuoti parapiją, pasistatyti nuosavą bažnyčią, kurioje galėtų garbinti Dievą sava kalba.

Pirmąjį kleboną Philadelphijos arkivyskupas P. J. Ryan paskyrė rugpiūčio mėnesį, 1888 m., kun. Petro Abromaičio asmenyje. Tas pats arkivyskupas pilnai užbaigtą bažnyčią pašventino birželio 8, 1893 metais.

Šioje parapijoje yra klebonavę: kun. P. Abromaitis, kun. Simanas Pautienius, kun. Vincentas Dargis, kun. Jeronimas Valaitis, kun. dr. Pr. Augustaitis, o nuo gegužės 1, 1920 metų, čia klebonauja visų mylimas ir veiklus klebonas kun. Pijus C. Česna. Asistentais čia yra buvę: kun. A. Bakūnas, kun. P. Juraitis, kun. K. Zaikauskas, kun. S. Stonis, kun. V. Mikaitis, kun. P. Laumakis, kun. J. Baltrūnas, kun. S. Vembrė, kun. K. Rakauskas, kun. V. Vėžis, kun. S. Venslauskas, kun. L. Pečiukevičius, kun. E. Wasell, o dabartinis asistentas yra kun. J. Bagdonas.

Šv. Juozapo parapija turi parapijinę mokyklą, kuri buvo įsteigta 1925 m. Mokytojauja seserys Pranciškietės.

Parapija turi dvejes kapines: pirmosios buvo įgytos 1888 metais, antrosios 1918 metais.

Šv. Juozapo parapija yra davusi penkis kunigus, būtent: a. a. kun. J. Zablacką, kun. Albiną J. Neverauską, kun. Bernardą Čerkauską — trapistą, kun. dr. Bernardą A. Šimkų, dabar profesoriaujantį kardinolo Dougherty mokykloj, Philadelphia, Pa., ir a. a. kun. Vincentą Raitelį, MIC. Ši parapija yra davusi aštuonioliką seserų vienuolių, taipgi apščiai pasauliečių profesionalų.

Šv. Juozapo parapijoj gyvuoja šios draugijos: LRKSA 31 kp., Šv. Rožančiaus, Šv. Pranciškaus, Šv. Širdies, Sodaliečių, Šv. Magdalenos, Šv. Jono, Altoriaus Berniukų ir kitos draugijos.

Sukakties paminėjimo komitetą sudarė: garbės pirmininkai—kun. klebonas P. C. Česna ir asistentas kun. J. J. Bagdonas; pirmin. dr. T. J. Tacilauskas, p. Margaret Luckiūtė ir p. Florence Kralick—vicepirmininkės; įvairias komisijas sudarė Šv. Rožančiaus, Šv. Vardo ir kitų draugijų nariai.

Sukaktuvinis bankietas įvyko spalių 5-tą Lakewood parko paviljone. Įžanginę kalbą pasakė dr. T. J. Tracilauskas. Po to sekė Amerikos himnas; invokaciją sukalbėjo kun. dr. B. A. Šimkus, J.C.D. Programos vedėju buvo dr. J. T. Bonavičius. Pritaikintas kalbas pasakė kun. A. J. Neverauskas, prof. Helen M. Cheško ir pats klebonas kun. P. C. Česna. Meninę programą išpildė Šv. Juozapo parapijos choras vadovaujant vargonininkei R. Konsevičiūtei.

Programa užbaigta kun. J. A. Karaliaus sukalbėta malda ir Lietuvos himnu.

Sukaktis taipgi paminėta iškilmingomis bažnytinėmis ceremonijomis.

NAUJI LRKSA CENTRO TELEFONO NUMERIAI

LRKSA centro įstaigos ir "Garso" redakcijos telefono numeriai yra pakeisti naujais numeriais. Dabar šaukiant telefonu reikia vartoti tokius numerius: Valley 3-8876; arba VA 3-8877. Vartojant naujus numerius nesusitrukdys susisiekimas.

LIETUVIAI PAGERBS SENATORIŲ KUCHEL

LOS ANGELES, Calif.—Kalifornijos lietuviai pagerbs senatorių THOMAS H. KUCHEL iškilmingos vakarienės metu, kuri ruošiama 1958 metų spalio mėn. 25 d., šeštadienį, 7 val. Statler Hilton viešbutyje, Sierra salėje. Senatorius Tom Kuchel pasakys pagrindinę kalbą. Toje pačioje salėje 9 val. bus pradėti šokiai. Šokiams gros pagarsėjęs Los Angeles mieste Blake Reynolds orkestras. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti senatoriaus Tom Kuchel pagerbime.

K. Z.

PABALTIJO MIŠKININKŲ KONFERENCIJA įvyko Taline. Ji svarstė ypač miškų sausinimo klausimus. Lietuvos miškų ūkio mokslinio tyrinėjimo instituto duomenimis, nusausinus miškus gaunamas papildomas medienos prieauglis. Per praėjusį penkmetį Lietuvoje esą nusausinta 20,000 hektarų miško. Šiame penkmetyje numatoma nusausinti dvigubai didesnį plotą.

LONDONAS.—Britų transatlantinių lėktuvų kompanija spalių 4 dieną paleido pirmąjį keleivinį jet lėktuvą iš Londono į New Yorką. Tai istorinis įvykis aviacijoj. Vėliau skris iš New Yorko į Londoną per kelias valandas (B. Br.).

KIPRO SALA.—Apie du tūkstančiai britų kareivių jieško saloj žmogžudžių, kurie išžudė britų kario šeimą Famagusta mieste. Britų civiliams ir kariams yra pavojinga pasirodyti gatvėse, nes teroristai juos puola (B. Br.).

LIETUVOJE IKI ŠIOL NEŽINOMI VABZDŽIAI buvo aptikti Lietuvos Mokslų akademijos zoologijos muziejaus darbuotojų ekspedicijos šiaurinėje Lietuvoje.

CHICAGOJE PAŠVENTYTAS visuomenės aukomis pastatytas DAILININKUI ŠLAPELIUI paminklas. Dailininkų visų darbų paroda atidaryta Jaunimo Centre.

DR. JONAS PAPLĖNAS pakviestas bendradarbiu didžiosios pasaulyje enciklopedijos Encyclopedia Britanica, dabar ruošia jai eilę straipsnių.

IŠ PINNEBERGO KAREIVINIŲ DP iškeliami visi, nes jų prireikė kariuomenei. Tremtiniams pastatytas naujas priemiestis netoli kareivinių.

PAYETTE, Idaho. — Spalių 9-tą nukrito ir sudegė transportinis oro jėgų lėktuvas su 19 asmenų ir jie visi žuvo.

Pavergtoje Lietuvoje

VĖL KEIČIAMI ŪKIO PLANAI. Numatytoji sušaukti visasąjunginės komunistų partijos centro komiteto sesija, kaip žinoma, tarp kitko svarstys, tikriau sakant paskelbs naujojo septynmečio ūkio planą. Kai Lietuvoje įsisteigė naujoji Liaudies ūkio taryba ji ėmėsi sudarinėti planus sekantiems keliems metams. Dabar tie planai jau nebetinka, nes paskelbus Maskvoje naujuosius planus teks ir Lietuvos ūkiui derintis prie jų. Kas buvo suplanuota iki šiemet, kitiems septyniems metams jau nebetiks, reiks vėl iš naujo planuoti. Būdamas ankštai pririštas prie Maskvos ūkinės sistemos, Lietuvos ūkis negali vystytis taip, kaip Lietuvai tiktų, o turi derintis prie to, kas tinka Sovietų Sąjungai.—Keistai atrodo, kad Lietuvos darbo žmonės dabar vėl yra varinėjami į mitingus pareikšti savo "pritarimą" naujiems visasąjunginiams ūkio planams. Planų dar niekas nežino, bet pritarimus rankioja jau iš anksto . . .

IŠ MOKYKLOS TIESIAI Į DIRBTUVES. Vis labiau aiškėja, kuria linkme Lietuvoje vykdomos mokyklų reformos. Kaip jau buvo anksčiau pranešta, Lietuvos mokyklose įvedami "gamybiniai" darbai. Vyresniųjų klasių mokiniai jau tik tris dienas lankys bendrojo lavinimo pamokas, o kitas tris dienas dirbs gamyklose. Kitiems mokiniam pačiose mokyklose bus įvairių praktiškų specialybių pamokos.

Naujosios reformos tikslas čia aiškiai išryškėja: Sudaryti tokias sąlygas, kad baigę vidurines mokyklas jaunuoliai tiesiai patektų į dirbtuves, o ne į universitetus ar pan.

ALDONA KONECKAITĖ—EUROPOS ČEMPIONĖ. Vandens sporto Europos pirmenybėse Budapešte ši lietuvaitė šuoliu į vandenį pralenkė visas kitas varžoves (ruses, švedes, angles, vokietes ir kt.).—Lietuvos sportininkai iki šiol jau yra išsikovoję Europos čempionų medalius krepšinio, tinklinio, irklavimo ir bokso varžybose.

LIKĖNŲ KURORTO SANATORIJA VEIKIA IŠTISUS METUS. Kurortas garsus savo mineraliniais šaltiniais ir gydomuoju purvu. Naturalūs šaltiniai teikia mineralinio vandens 150-200 litrų per sekundę. Sanatorijos vyr. gydytojas yra Gaidys, padedamas gydytojos Paulavičiūtės. Sanatoriją numatyta toliau plėsti.

BESISTATANTIS PANEVĖŽIO LINŲ KOMBINATAS šiemet išleisiąs apie 1 milijoną metrų linių audinių. Dabar audykloje veikia 68 automatinės audimo staklės. Automatizuotas bus taip pat ir audinių matavimas. Numatoma, kad ši įmonė bus viena labiausiai automatizuotų tekstilės įmonių Lietuvoje.

PER PARĄ PAGAMINS 20,000 PORŲ BATŲ? Vilniaus radijas rugsėjo 8 d. pranešė iš Šiaulių, kad praplėtus "Elnio" odos ir avalynės fabriką, per parą būsią pagaminta apie 20,000 porų batų. Baigus statybos darbus, Šiaulių fabrikas prilygsiąs stambiausiems šalies (suprask Sovietų Sąjungos) tos rūšies fabrikams.

60 PREMJERŲ būsią naujame sezone Lietuvos teatruose. Jų tarpe propagandinė Gudaičio-Gudavičiaus pjesė "iš buržuazijos valdymo metų", pavadinta "Nematomas ginklas", Grušo pjesė "Vedybų sukaktis", Rinkevičiaus "Vandens lelija", Sajos drama iš kolūkinio gyvenimo ir kt.

IR LIETUVOS "UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIS" GAŠKA IŠVYKO Į NEW YORKĄ, dalyvauti Jungtinių Tautų rudens sesijoje. Nuvyko pirma į Maskvą ir iš ten su visa sovietų delegacija išskrido į Ameriką.

JEZNO KERAMIKOS DIRBTUVĖ be namų apyvokos gaminių (puodų ir kt.) pradėjo gaminti ir koklius.

Elta

VISIEMS BALF'O SKYRIAMS

Pranešimas Nr. 3.

1. Pranešame Tamstoms, kad seimo rengimo darbai vyksta pagal iš anksto sudarytą planą. Visuomenės susidomėjimas seimu jaučiamas spaudoje.

Kai kurie skyriai savo susirinkimuose išrinko specialias komisijas seimo reikalams nagrinėti. New Jersey valstijos visų skyrių valdybos sudarė bendrą komisiją.

Centro valdybos pirmininkas seimo ir organizacijos klausimais tarėsi su BALFą sudarančių srovių vadovybėmis. Gautas BALFą įkūrusių srovių pilnutinis pritarimas ir bendradarbiavimo pažadai.

2. NEPANEIKIT SAVO ATSTOVAVIMO TEISĖS! Tuojau prašom pranešti centro valdybai kiek jūsų skyrius į seimą siųs rinktų, skirtų, deleguotų atstovų bei įgaliotinių! Seimo pasisekimas ir jo įtaka į tolimesnį organizacijos darbą pareina nuo jo atstovavimo.

Kas laikoma pilnateisiais nariais skyriuose (in good standing) buvo pažymėta pranešime Nr. 1.

3. NESKRIAUSKITE SAVE IR SAVO DRAUGUS NUDELSDAMI PRANEŠIMUS apie skaičių asmenų, norinčių nemokamai pasinaudoti nakvynėmis privačiose šeimose! Visiems nemokamos nakvynės bus parūpintos, jeigu SRK žinos kiek jų reikalinga! Žinios reikalingos ne vėliau kaip š. m. lapkričio 15 d.

4. VIEŠBUČIUOSE NAKVYNIŲ KAINOS YRA TOKIOS: Robert Treat viešbutyje Military Park Pl., dienai kambarys su 1 lova $6.50, kambarys su dviem lovom—$12.00, kambarys su dviguba lova—$10.50.

5. SUSISIEKIMAS. Šv. Jurgio draugijos namai pasiekiami:

a. *Iš Pennsylvania geležinkelio stoties*—busas No. 4. Vykti iki kampo Adams St., iš kur iki seimo vietos pusantro bloko pėsti.

b. *Iš Lackawana geležinkelio stoties*—vykti busais Broad St. iki Market St. kampo; iš čia imti busą No. 4 ir vykti kaip iš Pennsylvania stoties.

c. *Iš Public Service autobusų stoties*—pėsti Broad St. iki Market St. kampo ir vykti busu No. 4, kaip anksčiau nurodyta.

6. Dalyvavimas bankete kainos $4.00 asmeniui.

7. Penktadienį, lapkričio 28 d., 8 val. vak. rengiamas kuklus susipažinimo pobūvis; atstovai už dalyvavimą pobūvy nemoka. Pobūvis vyksta toj pačioj Šv. Jurgio draugijos salėje. Ten pat seimo metu bus parūpinti užkandžiai.

8. Seimo rengimo proga surenkite vajų, rinkliavą, ar kitais būdais paorganizuokite lėšų šventam BALFo šalpos darbui. Garbingiausia proga jas įteikti: BALFo seimas!

Gerbiamieji, prieš tardami iki pasimatymo seime, dar kartą primename, jog *paskubėjimas pranešti reikalaujamas žinias centro valdybai bei SRK labai palengvins seimo rengimo darbą!*

BALFo Seimo Rengimo Komitetas

TAIKOS POPIEŽIUI PIJUI XII MIRUS

PASAULIO KATALIKAI IR NEKATALIKAI GILIAI APGAILAUJA JO MIRTĮ

Castel Gandolfo, Italija.—Ketvirtadienį, spalių 9-tą, 3:52 rytą Italijos laiku (trečiadienį, spalių 8-tą, 9:52 vakaro EST laiku), mirė devynioliką metų vadovavęs Katalikų Bažnyčiai Popiežius Pijus XII, einąs 83 metus.

Žinia žaibo greitumu aplėkė visą civilizuotą pasaulį ir jau tą pačią naktį per radio ir televiziją aiškino apie jo mirtį, jo nuopelnus Katalikų Bažnyčiai ir pasaulinei taikai. Mūsų laikais nei vienas miręs asmuo, nežiūrint kokių nuopelnų turėjęs valstybei ir tautai, nesukėlė tokio susijaudinimo ir apgailestavimo, kokio susilaukė pusės biliono (500,000,000) katalikų vadovas Popiežius Pijus XII. Jau nekalbant apie katalikus, kurie užpildė bažnyčias melstis už jo vėlę, apie katalikišką spaudą ir katalikų vedamas radio ir televizijų programas, plačiai apibūdinusias mirusio Popiežiaus gyvenimą, darbus ir nuopelnus, su didžiausia pagarba popiežių minėjo ir tebemini nekatalikai. Tiesiog jaudina skaitant aprašymus ir editorialus didžiųjų dienraščių kontroliuojamų, protestonų ir kitų nekatalikų, kuriuose kalbama apie Popiežiaus Pijaus veiklą bažnyčios, pasaulio skriaudžiamųjų ir vargingųjų žmonių naudai. Protestonai jį gerbia kaip didelį tolerantą, žydai už didelę simpatiją, moralinę ir materialinę pagalbą siaučiant Hitlerio naciams ir Mussolinio fašistams. Komunistų pavergtų tautų žmonės su giliausiu nuoširdumu prisimena jo neatlaidžią kovą prieš ateistinį komunizmą, už pavergtųjų teises, jų laisvę ir nepriklausomybę. Velionis popiežius yra parodęs daug nuoširdžios užuojautos ir pagalbos pavergtai lietuvių tautai ir nekartą yra pasmerkęs genocidinius raudonųjų veiksmus.

U. S. prezidentas Eisenhower, pakeltas iš miego ir painformuotas apie popiežiaus mirtį, išsireiškė, kad "pasaulis tapęs vargingesniu". Giliausias simpatijas taipgi pareiškė visų civilizuotų pasaulio valstybių vyrai, visuomenininkai, įvairių religijų vadovai.

Jungtinės Tautos taipgi atatinkamai pagerbė jo mirtį.

Popiežius Pijus XII—Eugenijus Pacelli—gimė kovo 2, 1876 metais, Romoje. Jo diedukas buvo Popiežiaus oficialas, įsteigęs Vatikano organą "L'Osservatore Romano", kuris po šiai dienai yra oficialiniu Vatikano laikraščiu; jo tėvas taipgi buvo aukštas bažnytinių teismų kanoninių teisių patarėjas.

Kunigu buvo įšvęstas 1899 metais balandžio 2 dieną.

Vyskupu konsekruotas 1917 m. gegužės 13 dieną. Pirmojo pasaulinio karo laiku Popiežius Benediktas XV rūpinosi taika ir velionis padėjo jam paruošti taikos planą. Kaip Vatikano sekretoriaus padėjėjas, tais pačiais metais jis buvo pasiųstas į Munichą ir dėjo pastangas palenkti kaizeri Wilhelmą prie taikos. Jo misija nepasisekė, vienok karui užsibaigus jis pasiliko Vokietijoje kaip pirmasis Vatikano ambasadorius.

1929 metais buvo pakeltas kardinolu; 1930 metais buvo paskirtas Vatikano valstybės sekretorium.

1939 metais kovo 2 dieną kardinolų kolegijos buvo išrinktas popiežium. Pasirinko Popiežiaus Pijaus XII titulą. Jam popiežiaujant, pasaulį nusiaubė kruviniausias karas, palikęs ištisas valstybes griuvėsiuose, milionus išžudytų žmonių ir daugeli buvusių laisvų ir nepriklausomų tautų įstūmęs į šlykščiausią komunistų vergiją. Nebuvo tos problemos, skaudžiai plakusios žmoniją, kad Popiežius Pijus XII nebūtų pareiškęs savo toli pramatančios nuomonės. Savo enciklikose ir kalbose jis atkartonai smerkė nacizmą ir komunizmą; savo pažiūras yra pareiškęs dėl koegzistencijos, nuklinių ginklų, kolonializmo, totalitarizmo, darbo ir kapitalo, rasizmo ir kitais klausimais.

1950 metais Popiežius Pijus paskelbė patį svarbiausią aktą, būtent, Panelės Švenčiausios Dangun įžengimo kūnu ir dvasia dogmą. Jam vadovaujant, 1954 metais buvo iškilmingai atšvęsti Marijos Metai ir gegužės 31 diena įvesta liturgijon Marijos Karalienės garbei.

Mirus Popiežiui Pijui XII Katalikų Bažnyčia paskelbė devynių dienų gedulą.

Spalių 25 dieną susirinks kardinolų kolegija rinkti naują popiežių. Nors iš anksto yra įvardijami kaikurie kandidatai, vienok tik kolegija šį klausimą išspręs.

Kardinolų kolegiją dabar sudaro 55 gyvieji kardinolai. Ne visi iš jų galės suvažiuoti į Romą rinkimui naujo popiežiaus. Kaikurie iš jų dėl nesveikatos, o kiti, kaip Vengrijos kardinolas Mindszenti, Jugoslavijos—Stepinac greičiausia bus sulaikyti raudonųjų. Išrinkus naują popiežių bus papildyta ir pati kardinolų kolegija, kurios pilnas sąstatas siekia 70 narių. Lietuvių giliausiu troškimu yra, kad bent vienas jų tautietis būtų paskirtas kardinolu.

Velionis Popiežius labai išgarsėjo kaip audiencijų popiežius. Katalikai ir nekatalikai stengdavosi gauti audiencijas, arba bent iš tolo pamatyti popiežių, kuri daugelis dar jam gyvu būnant, laikė kandidatu į šventuosius.

BRANGINKIME LIET. R. K. SUSIVIENIJIMĄ KAIP MŪSŲ PIONIERIŲ DIDELĮ PALIKIMĄ

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY,
published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išeina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Žujus

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija taiso savo nuožiūra. Nespausdintus raštus grąžina tik patiems suteriams prašant.

ATVIROS ŽINIOS IŠ TĖVYNĖS

Apie gyvenimą tėvynėje tegali geriausiai nusakyti tik ten gyvenantieji lietuviai, kurie dabar išdrįsta atviriau nupasakoti apie tikrąją padėtį. Dabartinė "tarybinė" spauda, nors karts nuo karto talpina gana kritiškų pasisakymų, yra pilna propagandos: dažnai yra sunku atskirti smėlį nuo tiesos ir todėl tas žinias perspausdinant mūsų laikraščiuose patenka abejotinos vertės informacijų.

Čia paduodamos ištraukos yra paimtos iš vienos jaunos lietuvaitės laiškų, gautų praėjusių 4 mėnesių laikotarpyje. Tenka pastebėti, jog čia negalima duoti tos pavardės ir tokių laiškų vietos iš kurių galėtų išryškėti laiškų autoriaus asmuo.

* * *

. . . Pas mus žinoma tik viena amerikiečių opera—Gershvino "Porgi ir Bess". Turbūt žinai, kad lietuviai operos srityje pažengę smarkiai į priekį, deja, tik kiekybiškai, o ne kokybiškai. Paskutiniu laiku parašytos operos Račiūno "Marytės" siužetu paimtas didysis tėvynės karas, partizanų kova. Chorai operuoja palyginti geri, bet iš viso—muzika neverta dėmesio. Žymiai geresnė Klovos opera "Pilėnai", deja, siužetas smarkiai iškraipytas. Reikalas eina apie Pilėnų kunigaikštį, kovą su kryžiuočiais, tačiau viskas nušviesta kitoje šviesoje, negu žinojom iš padavimo. Antroji Klovos opera "Vaiva" visai nevykus tiek muzikos, tiek libreto atžvilgiu ir visai neturi pas mus jokios paklausos . . .

Žymiai blogesni reikalai su lietuvišku filmu. Žinoma, dėl visko kalti scenarijai—nemoka parinkti tinkamo. Dar ne ypatingai augšta ir filmavimo technika ir visa to rezultate—žiūrovai snaudžia lietuviškuose filmuose, o išėję iš kino teatro keikiasi.

. . . Ar pas jus eina kokie nors tarybiniai filmai? Žinoma, jei ir eina, tai tikros nuomonės susidaryti negalit, nes, turbūt, duoda pačius geriausius . . .

* * *

. . . Pasikeitė dabar mūsų Palanga: ji ne tokia, kokią žinojau iš motinos pasakojimų. Vasaroti čia suvažiuoja iš visos Sąjungos, taip kad lietuvių vasarotojančių skaičius čia sudaro apie 30%. Kurortas sutvarkytas labai neskoningai, daugybė pigių, biaurių karčiamų, visur nešvaru. Tik tiek, kad jūra vistiek liks jūra ir ji traukia mus į Palanga.

Tačiau ne visi kurortai taip apleisti kaip Palanga. Tikrai pasakius ir Palanga neapleista, tik blogai sutvarkyta. Pavyzdžiui Druskininkai — tikrai pavyzdingas kurortas, tik į jį patekti labai sunku. Neblogai sutvarkyti ir Birštonas, Vievis. Lablausiai gaila Nidos ir Neringos. Turbūt, žinai, kokios ten nepaprastos vietos, tačiau ten yra padaryta pasienio zona ir važinėti po ją galima tik su ekskursijom, šlaip draudžiama. Smiltainėj ir Juodkrantėj jau leidžiama vasaroti, tik vaizdas kol kas ten ne koks—labai nesutvarkyta ir nešvaru. Dabar žada iš Anykščių padaryti kurortą. Nežinau, ar džiaugtis dėl to, ar liūdėti. Gerai, jeigu gražiai sutvarkys, o jeigu sugadins? Be to, jei Anykščiai išgarsės kaip kurortas, ten vasarojančių lietuvių skaičius sumažės . . .

* * *

. . . Kaip vasaroja mūsų studentai? Labai įvairiai. Dalis kurortuose, dalis dirba, dalis važiuoja į kaimus pas tėvus. Daug kas vasarą praleidžia turistiniuose žygiuose "Po gimtąjį kraštą". Tačiau daugiausia studentų vasarą važiuoja dirbti į taip vadinamas plėšinines žemes Kazachstane. Darbas ten labai sunkus, nes mes neįpratę prie tokio klimato, labai dažnai mūsiškiai žmonės suserga. Be to, maitina ten nepaprastai blogai—vien nemaistinga sausa prosų košė, kartais prideda dar avienos lajaus (taukų), o lietuviai jo vistiek negali valgyti. Vandens ten dažnai truksta, nes pasitaiko kad į laukus, kuriuose žmonės dirba tenka geriamą vežti dešimtimis kilometrų.

Kodėl studentai ten važiuoja? Daug kas todėl, kad nori užsidirbti pinigų, dalis todėl, kad jiems dėl kurios nors priežasties universitetas nutraukė stipendiją, o lengviausias būdas ją atgauti—darbas plėšininėse žemėse. Yra tokių, kurie ten važiuoja iš smalsumo, vis tik nematytas kraštas, nematyti žmonės, jų papročiai, iš viso nežinomas gyvenimo būdas . . .

* * *

. . . Pas mus apie jus kalbama, kaip apie visai atskirą pasaulį. Jūsų jaunimas tai ištvirkėlių ir chuliganų gauja, neturinti nei civilzacijos nei kultūros. Moterys—paleistuvės, o vyrų svarbiausias užsiėmimas — piaustymas peiliais draugų fizionomijų. Nejaugi tai tiesa? Nesinori tikėti, nes šiaip ar taip, prieštarauja logikai, tačiau—ką gali žinoti, gal iš tikrųjų žmonės taip išsigimsta? Nejaugi neišsigimimas atsispindi taip labai pas jus propoguojamame impresionizme arba literatūroje — egzistencionalizme? . . .

Šioms ištraukoms komentaru nebereikia. Atrodo, jog mes apie gyvenimą tėvynėje vistiek daugiau žinome, negu ten gyvenantieji žmonės apie mus arba, bendrai, Vakarų kraštus. Tačiau jie ilgisi tiesos ir patys ją nori išpasakoti . . .

E. Š.

VIRŠ TŪKSTANČIO BAŽNYČIŲ

Washingtone skaičiuojama, kad mieste yra 1.155 bažnyčios. Mieste gyventojų yra 2 milionai. 1.014 bažnyčių turi protestantai, 102 katalikai, yra 32 sinagogos ir 7 ortodoksų bažnyčios. Mieste yra 254,000 katalikų, 89,000 žydų ir 977,000 protestantų. 631,793 asmenys nepriklauso jokiai religijai. *L.*

MASKVA. — Komunistų laikraštis Pravda rašo, kad Sovietų Rusijos valdžia tampriai susirišo su Alžirijos Kaire sudaryta egziline vyriausybe. Dėl kartu sovietų delegacija jau tarėsi su ja. Vakariečių diplomatai galvoja, kad visas alžiriečių sukilimas forsuojamas iš Maskvos ir prancūzams davus laisvę Alžirija būtų Maskvos įtakoj. Tas gali ateiti netrukus, kai tik Formosoj padėtis kiek sunormalės (B. Br.).

BUENOS AIRES.—Spalių 4 dieną miesto policija turėjo numalšinti studentų demonstraciją su ašarinėmis ir gazinėmis bombomis, nes studentai nesilaikė tvarkos. Apie 140 buvo sužeista; 40 studentų areštuoti. Jie streikavo, kam pakeltas susiekimo mokestis miesto centre (B. Br.).

TEOFILIUS MATULIONIS, Kaišiadorių vyskupas, netrukus apsigyvens Šeduvoje, Panevėžio apskrityje. Komunistinė vyriausybė neleidžia grįžti į savo vyskupijos sostinę Kaišiadoris.

PREZIDENTAS EISENHOWER vieton Sherman Adams, paskyrė kitą seną kariuomenėje pasižymėjusį majorą Vilton Persons, 62 m. amžiaus (B. Br.).

MŪSŲ MIRUSIEJI

MAGDĖ KASEVIČIENĖ, 171 kp. narė, gyv. 16234 Lesure Ave., Detroit, Mich., mirė rugpiūčio 13 d., 1958.

ROZALIJA ABROMAITIENĖ, 35 kp. narė, gyv. 1116 12th St., McKees Rocks, Pa., mirė rugsėjo 14, 1958.

Viešpatie!
Amžiną atilsį suteik jų vėlėms,

LIETUVA ŠIANDIEN

Neseniai iš Lietuvos į Vakarus atvykusio marijampoliečio pasakojimai

Slepia Lietuvių Tautos Praeitį

Komunistai tiesiog siekia, kad mokyklose mokiniai nesužinotų savo tautos praeities. Tada jiems lengviau įskiepyti komunistinę ideologiją ir pagarbos jausmą Maskvai. Rusų aiškinama, kad Žalgirio mūšį lietuviai laimėję tik dėka rusų pulkų. Maskva, girdi, visais amžiais stengėsi geraširdžiai padėti lietuvių tautai. Maskva, tik Maskva, anksčiau ir dabar Lietuvą išgelbėjo nuo visokių priešų. Jiems svarbu, kad lietuviai moksleiviai tuo ir patikėtų. Tačiau neatrodo, kad tokie įtaigojimai turėtų pasisekimo. Didžiulę gerovę pasauliui atnešęs genialusis Leninas (anksčiau buvo Stalinas, bet dabar vietos su Stalino vardu vadovėlyje pakeistos), tik jis sugebėjęs sutraukyti vergijos pančius ir tt. Tokiomis frazėmis persunkta visa TSRS istorijos III dalis.

Suklastota Lietuvos Istorija

Lietuvos istorija ypač klastojama laikotarpyje nuo 1918 m. Kapsukas-Mickevičius įkūręs tarybinę Lietuvos respubliką, įsisteigę lietuviški raudonosios armijos pulkai, visi darbo žmonės pakilę į kovą ir tt. Tik "buržuaziniams nacionalistams" Vakarų imperialistų pagalba pavykę užgniaužti jaunutę tarybų respubliką. Po to komunistų partija išėjusi į pogrindį, o Lietuvoje kyla streikas po streiko. Streikavę ir kareiviai Panemunėje ir darbo žmonės Kaune ir ūkininkai Suvalkijoje. O kas svarbiausia—visiems tiems judėjimams vadovavusi komunistų partija.

Kai kuriuos dėstomus dalykus sunku surusinti ir sutarybinti. Fizikoje visvien daugumą išradimų padarė—rusai. Jie išrado ir garo mašiną ir elektros lempą, jie pirmieji pakilę į orą, pirmieji išrado ir radiją . . . Visa mokymo sistema nukreipta į tai, kad susilpninti Vakarų reikšmę ir išaukštinti Rusiją.

Apie 20% Šaukiamųjų Nestojo Kariuomenėn

Į būtiną tarnybą kariuomenėje Lietuvos vyrus pradėjo šaukti 1950 metų pavasarį. Iki to laiko šaukimų kaip ir nebūta, reikia manyti dėl stipraus anuomet pogrindinio judėjimo. 1950 metais buvo šaukiami 1928-29-30 metų gimimo vyrai. Marijampolės apskrityje 20% šaukiamųjų nestojo ir išėjo į pogrindį, o ir iš tų, kurie išėjo į kariuomenę, daug pateko į stovyklas už "nepatikimumą" ar "kontrevoliuciją". Iš to režimas padarė išvadą, kad lietuviai dar "neperdirbti" ir sekančių ėmimų vyrus daugumoje įjungė į darbo batalionus, kurie nuo kalinių skyrėsi tik tuo, kad gavo pusę atlyginimo ir eidavo į darbus be palydovų. Būdinga tai, kad atvežamųjų į stovyklas iš kariuomenės daugumą sudarė lietuviai ir ukrainiečiai.

Kaip su Tais Vežamais į Sibirą Laikiniems Darbams?

Vežamuosius į Sibirą darbams galima padalinti į dvi grupes. Vieni vyksta patys, sudarydami vieniems ar dvejiems metams sutartis, o kitus veža pagal taip vadinamus komjaunimo "kelialapius". Pirmieji, neturėdami reikiamo pragyvenimo Lietuvoje, mėgina rasti laimę už Uralo. Sudarę sutartis, gauna persikėlimo pašalpą, nemokamą kelionę, o nuvykus juos įda bina ten, kur trūksta darbo jėgų. Pasitaiko tokių darbų, kad jie vos prasimaitina ir pasibaigus sutarties terminui užsirašo vėl grįžti atgal į Lietuvą. Yra ir tokių, kurie lieka Rusijoje ilgesniam laikui. Apskritai ėmus, *lietuviai susidarė Rusijoje šįžininių žmonių vardą ir jiems patiki tokius darbus, kur yra pavojaus ką nors pavogti. Rusuose vyraująs įsitikinimas, kad lietuviai nevagių.*

Pagal komjaunimo kelialapius jaunuolius veža pusiau prievartos būdu. Rajoniniai ar miesto komitetai gauna iš centro planą ir iš karto pasiūlo važiuoti savanoriais, o tokių neatsiradus, ar atsiradus nepakankamam skaičiui, komitetas skiria jaunimą įsakymo keliu. Iš išvykusių, kurie turi galimybę, daug kas grįžta atgal, o kas grįžta nelegaliu būdu, tiems priteisia iki 3 metų darbo stovyklos.

Radijo Transliacijos iš Vakarų

Tų transliacijų klausosi visi, kas tik turi radijo aparatą. Dėl trukdymų neįmanoma reguliariai ar visą programą išgirsti, bet žinios prasiskverbia visvien. Geriausiai girdimos ir labiausiai klausomos buvo Miuncheno "Amerikos Balso" lietuviškos transliacijos. Tačiau Lietuvos gyventojai nusivylė, kai praėjusiais metais įvyko tos stoties "suamerikonėjimas" (o šiais metais ruošėsi tą stotį visai nutildyti, kas dabar jau įvykęs faktas). Tai be abejo nėra pliusas Vakarams. Kai dėl atskirų dalykų, tai gyventojams iš "A. B." transliacijų ypatingai patikdavo Mykolo Ulvikio pasisakymai aktualiais klausimais, vadinant reiškinius tikrais vardais. Lietuvos klausytojuose įspūdį palieka ir Madrido lietuviškos transliacijos, nors ne taip lengva tos stoties bangą pagauti netrukdomai. Tačiau suradus girdėti gerai ir klausytojai yra patenkinti. Neblogai girdėti ir "Amerikos Balsą" iš Washingtono, tik iš jo nedaug galima apie lietuviškus reikalus išgirsti. Kaip gyvena amerikietės šeimininkės, klausytojai be aiškinimų įsivaizduoja. Jiems norisi labiau apie laisvės reikalą išgirsti, apie kovą prieš komunizmą, lietuviško kultūrinio ir literatūrinio gyvenimo reiškinius, knygų ir spaudos apžvalgas ir kt. Naolatiniai pragyvenimo lygio Sovietų Sąjungoje ir Amerikoje palyginimai kartais pagimdo mintį: Duokite sąlygas ir mums taip gyventi, mes neblogiau gyvensime, dabar mus gi tremia, žudo, kemša į kalėjimus, o jūs iš tolo pasakojate, kaip gyvenate ir ką turite . . .

Eltn

ALT'O ŽYGIAI DĖL AMERIKOS BALSO SIAURINIMO

Dienraštis "Draugas" rašo:

Ligšiol kai kam galėjo susidaryti įspūdis, kad Amerikos Lietuvių Taryba nebekreipia dėmesio į visa tai, kas vyksta Amerikos Balse pabaltiečių ir kitų tautinių grupių sektoriuje. ALTas savo akciją pradėjo, išgirdęs pirmuosius gandus apie užsimojimus siaurinti Amerikos Balso veiklą ryšium su programų transliavimu Lietuvon ir kitur. Buvo renkamos informacijos, ieškoma kelių prieiti ten, kur labiausiai būtų galima paveikti, kad būtų galima įtikinti JAV Informacijų tarnybą susilaikyti nuo veiksmų, kuriais būtų mažinama lietuvių ir kitų skyrių veikla Amerikos Balse, trumpinant transliuojamų programų laiką ir jų skaičių bei visai uždarant skyrių Muenchene, Vokietijoje.

Washingtone nuolat veikė ALTo įgaliotiniai. Jie darė kontaktus, rinko žinias ir informavo ALTo Vykdomąjį Komitetą. Tačiau pasirodė, kad korespondencinė veikla, kad ir tiesioginiais kontaktais tiek su pačia tarnyba, tiek su Valstybės Departamentu nebuvo galima sulaikyti siaurinimo darbo Amerikos Balse. Ieškota kitų kelių. Kreiptasi į JAV Atstovų Rūmų atitinkamus komitetus, kad jie mums padėtų darant tokius žygius, kokie yra jų kompetencijoje. Pavyko įtikinti JAV Atstovų Rūmų užsienio reikalų pakomitetį, kad jis nedelsdamas pravestų atitinkamus tyrinėjimus, išklausytų Amerikos Balsu susidomėjusių organizacijų, institucijų ir tautinių grupių atstovų liudijimus. Šis žygis Amerikos Lietuvių Tarybai pavyko. Augščiau paminėtas komitetas kibo į darbą. Liudininkai apklausinėti ir vedamas tolimesnis tyrinėjimas.

ALTo Vykdomasis Komitetas, surinkęs daug informacijų tiek iš Europos, tiek čia pat vietoje, paruošė išsamų memorandumą Amerikos Balso reikalu, nurodydamas, kad lietuvių ir kitų programų transliavimo iš Muencheno uždarymas buvo klaida, kad būtų tikrai nenaudinga siaurinti tų programų transliavimą iš Washingtono. Memorandume yra siūloma, kad Amerikos Balso rėmuose būtų įsteigtas specialus organas, kuris palaikytų nuolatinius ryšius su Amerikos tautinių grupių atitinkamų organizacijų atstovais, kurie gerai pažįsta sąlygas už geležinės uždangos ir jų patarimai tikrai būtų naudingi efektingesniam Amerikos Balso veikimui.

Šį memorandumą Amerikos Lietuvių Tarybos vardu įteikė Kongreso komitetui jos sekretorius dr. P. Grigaitis praėjusį penktadienį Washingtone. Spalio 6 d. buvo to pakomitečio posėdis, kuriame buvo apklausinėta visa eilė tautinių grupių atstovų. ALTo vardu liudijo sekr. dr. Grigaitis, plačiau išryškindamas memorandume paduotus faktus ir paprašydamas, kad būtų atsižvelgta į ALTo memorandume padarytas sugestijas. Pažymėtina, kad apie ALTo atstovo liudijimą parašė "The Chicago Tribune" vakarykštėje laidoje.

Tą pačią dieną kongresinio komiteto apklausinėjime dalyvavo ir davė savo parodymus ir prel. Jonas Balkūnas, kuris atstovauja Amerikos Lietuvių Tarybą Centro ir Rytų Europos kilmės amerikiečių konferencijoje ir yra jos pirmininku. Prelatas kaibėjo šešiolikos tautinių grupių vardu, tačiau savo liudijime labiausiai akcentavo lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių reikalus Amerikos Balse. Jo parodymai darė gerą įspūdį ir buvo efektingi.

Taigi Amerikos Lietuvių Taryba padarė dar vieną svarbų žygį Lietuvos reikalu. Dabar jos pareiga bus žiūrėti, kad visi komitetui padaryti parodymai ir pasiūlymai gautų eigą, kad kongresinis komitetas juos savo turimais keliais perduotų tiek JAV Informacijos tarnybai, kurios žinioje yra Amerikos Balsas, tiek prezidentui Eisenhowerių, kurio tiesioginėje žinioje yra toji tarnyba, tiek Valstybės Departamentui. Reikia manyti, kad kongresinis komitetas siūlys rimtai atsižvelgti į reikalą nesiaurinti Amerikos Balso veiklos, nediskredituoti pabaltiečių ir kitų, bet tas programas gerinti, dažninti ir dar labiau suaktualinti.

GRĮŽĘS Į LIETUVĄ PASIKORĖ

Prieš keletą mėnesių iš Kolumbijos, Pietų Amerikos, sugrįžo į okupuotą Lietuvą Pranas Radzevičius ir Aleksandras Stonys su žmona. Kaip paprastai okupantas juos gražiai sutiko—fotografavo ir reklamavo, gi iš jų išgautą žodį fabrikavo, išdidžiai skelbė kitiems pasitraukusiems į laisvą pasaulį pasekti jų pėdomis.

A. Stonys kilimo žemaitis, tauragiškis, iš užsiėmimo stalius, žmogus menko išsilavinimo ir nekurį laiką Kolumbijoje dirbo savo amate, o daugiausiai jam teko dirbti žemės ūky. Nuo 1950 metų ten gyvendamas daug ūkių perėjo neretai juos administruodamas, tačiau vis buvo nepatenkintas ir visaip blaškėsi, net sykį ir plaukų kirpėjo amato griebėsi Medelino mieste, bet ir iš to nieko neišėjo. Mėgo kartu su žmona burnoti ant to krašto, kur gyveno ir ant tų geradarių, kurie jiems davė progos čia atsirasti. Tokių minčių apsėsti ir susigundė grįžti namo, manydami "rojuje" vis bus geriau gyventi. Ką tik gautomis žiniomis—jie vargšai ten laimės nerado. Ji mirė, o jis pasikorė. Tačiau visa gali būti . . . ištardžius, gal ir "rojaus" tarnai jį šitaip sutvarkė. *N. Dom. (T. Ž.)*

KELEIVIS

Be reikalo tu jo kelionės vietų
Ir dabarty, ir praeity dairais—
Nerasi jų, nors būtų sužymėti
Visi kalnai, upeliai, ežerai.

Liks paslapty, ar po egle, ar palme—
Anksti, vidudienį ar vakare—
Jis baigė savo paskutinę psalmę,
Palaiminęs žemynus ir marias.

Svėrė atšvęs graudingą jubilėjų,
Sulėjus šimtui metų po mirties—
Nebus ten iškilmių, tik ji, nuo vėjo
Linguodama, žmogaus gedės.

Leonardas Andriekus

DIEVAS SU MUMIS

MAŽIESIEMS KATEKIZMAS

Anglų ir lietuvių kalbose

Anglų kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Deksnis. Išleido Šv. Kazimiero Seserys. 78 puslapių, paveiksluotas. Kaina 30 centų egzempliorius.

Užsakant kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

TRYS MĖNESIAI BALF'O CENTRE

Gausios Aukos

Liepos, rugpiūtis, rugsėjis organizaciniame darbe "sausi" mėnesiai, tačiau BALFo centre vyko įpr astinis judėjimas. Turėta per 40,000 dolerių pajamų, daugiausia bendrai šalpai (arti 14.000 dolerių) ir Vasario 16 gimnazijai ($4.700). Gavome iš JAV 116,000 svarų maisto, iš JAV lietuvių per 3,000 svarų rūbų bei 710 egzempliorių knygų.

BALFas Išleido Šalpai Virš $50,000

Trečiam ketvirtyje BALFas surinko keturiasdešimt, bet išleido penkiasdešimt tūkstančių dolerių. Didžioji dalis šalpos nuėjo lietuviams į Lenkiją, į Punską, po to sekė Lietuva, Sibiras. Viso už daugiau kaip 20.000 dolerių. Vasario 16 gimnazijai persiųsti visi aukotojų pinigai. Deja lėšų ten labai trūksta, net būtiniausios sąskaitos laukia apmokamos.

Už geležinės uždangos per paskutinius tris mėnesius BALFo pagalba nuėjo 700 siuntinių, daugumoj vaistai. BALFo centras tiesioginiai iš JAV gamyklų gaudamas dideles nuolaidas nupirko ir išsiuntė už 1.500 dolerių specialių vaistų.

Žinoma, visa ši siuntų akcija gasdina pelno agentūras, bet centras nė nemano šią akciją siaurinti, bet plėsti. Tai nėra verslas, o gryni artimo meilės darbai, nes kiekvienas doleris ateina į centrą tik kaip auka.

Rūbų Siuntos Per BALFą

Senas tai rūpestis, sunkiai sprendžiamas. Aišku, kad Lietuvos okupantai BALFui jokių privilegijų nedavė ir neduos. Tik į Lenkiją galėjome pasiųsti 270 siuntinių padėvėtų rūbų. Kitur galima siųsti vien naujus rūbus ir mokėti visokius visokiausius mokesčius (6%+1.5%+2%+8+ xyz). BALFas dalies tų mokesčių galėtų išvengti (atsisakydamas tarpininku), bet vis dar daug jų liks. Galima sutaupyti urmu superkant medžiagas, urmu organizuojant siuntima lengviau gauti nuolaidas agentūrose, o vis tų išlaidų bus daug, ir kai kas vistiek manys, kad BALFas nuėjo į verslą.

BALFas ir Lietuviai Lenkijoj

Per tris mėnesius išsiuntėm 270 siuntinių. Daugiau fiziškai nepajėgiame. Juk reikia atrinkti, pritaikyt, supakuot, sąrašus sudaryt. Milžiniškas tai darbas. Jei ne savanoriai - talkininkai Miunchene, n būtume įstenge. Darbas eina toliau. Negerai, kad mes neįstengiame visų reikalingų prašymų patenkinti, dar blogiau, kad daugelis Punske gauna po kelis ar kelioliką siuntinių, kai kiti nei vieno, o yra pagalbos labai reikalingi. Gauna perdaug tie, kurie visur prašo, o siuntėjai (ypač iš Kanados) BALFui neprancša, kam jie nusiunčia. Gražus tų visų veikėjų užsimojimas, bet ar tikslus, ar nėra tai jėgų eikvojimas, jei nevedamos kartotekos vienoje vietoje. Siuskite kas norite ir kam norite, mielieji, gerai darote, tik parašykit BALFui, kitaip Punske kyla didelis erzelis ir viso to blogi rezultatai jau mums gerai matomi ir žinomi.

Vajai ir Seimas

Paskutiniais trimis mėnesiais BALFo skyriuose pradėta stipriau judėti. Surengti piknikai, vakarienės, organizuotos rinkliavos. Daugelyje vietų vedami vajai. Iš centro laikomas glaudus kontaktas, skyriai lankomi, kiek tik laikas leidžia.

BALFo seimas — centro didžiausias galvosukis. Organizavimas, susirašinėjimas, apyskaitų parengimas ir svečių kvietimas—viskas gula ant centro pečių. Didelė laimė, kad Seimui Rengti Komitetas Newarke, N. J., yra veiklus, pasišventęs. Jam vadovauja pervargęs ir gerokai "sukūdęs" energingasai p. Iz. Jatulis. Tenka vėl viešai ir visiems kartoti, kad BALFo veiklos šeimininkas yra BALFo seimas, rinkti valdžią. Seimo sprendimų niekas vetuoti negali. BALFą sudariusios—įsteigusios srovės šiam teigimui pilnai pritaria, tad ir laukiama, kad nutiltų visokios šnekos apie seimo "redagavimus", užkulisius ar panašiai.

Ar BALFo Siuntiniai Nueina?

Taip, vaistai kol kas visi nuėjo. Skundų negirdėjom. Tik su knygomis į Lenkiją sunkiau. Religinės knygos (kurių mes turim pakankamai) dažnai dingsta be "pakvitavimo". Tenka siųsti individuliai užrašius dedikaciją "da-", o ir tas "daras" ne visad nueina. Visiškai aišku, kad iš tų vogtų maldaknygių niekas nesimeldžia, nes jau senovės lietuviai sakydavo: "Velnias bijo Kryžiaus". Pasirodo ir XX veliniukų dar daug esama. Kaž kokie velniukai išima geresnius rūbus, ar juos pakeičia.

Rūbų, maisto siuntos į Lietuvą, Sibirą nueina, nes jo apdraustos, bet ir ten jokių religinių dalykų negalima siųsti, neima agentūros.

Kun. L. Jankus,
BALFo centro reik. vedėjas

MIRĖ O. VOSYLIŪTĖ PAKŠTIENĖ

Rugsėjo 29 Worcester, Mass., miesto ligoninėje mirė Ona Vosyliūtė-Pakštienė, prof. dr. Kazio Pakšto žmona. Palaidota Šv. Jono kapinėse spalio 1 po gedulingu pamaldų iš Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčios. Buvo sulaukusi 54 m. amžiaus.

Velionė yra buvusi veikli Lietuvos Vyčių organizacijos narė. Baigusi pradinius ir vidurinius mokslus JAV, toliau studijavo Šveicarijoje, Friburge, kur mokėsi ir K. Pakštas, ruošdamasis daktaro laipsniui. Jiedu susituokė 1924 Amerikoje ir jau kitais metais išvyko Lietuvon. Vytauto Didžiojo Universitete Kaune dėstė anglų kalbą. Amerikon grįžo kartu su vyru prieš pat antrąjį Didįjį karą ir visą laiką gyveno pas savo tėvus Worcester, Mass., kur dirbo vertėja prie teismo. Paskutinius dvejus metus sirgo, turėjo sunkią operaciją.

Laidotuvėse dalyvavo daug pažįstamų, giminių, draugų ir velionės vyras prof. K. Pakštas, neseniai grįžęs iš ekspedicijos į Hondurą. *Darb.*

AUSTRIJOS JAUNIMO KATALIKŲ ORGANIZACIJOS sukruto protestuoti, kad kitais metais įvykstančioje jaunimo šventėje nebūtų įsileista rusų jaunimo delegacija, nes Rusijoj jokio tikėjimo valdžia nepripažįsta ir veikiančiose bažnyčiose yra pasodinti valdžios paskirti kunigai agentai. Austrijos jaunimo protestą remia ir kitos pasaulinės kataliku organizacijos (B. Br.).

BARBORA METSONAITĖ, pasižymėjusi piešėja, baigė Clark universitetą, pakviesta Connecticut valstijon dirbti televizijoj piešimo darbus. Dalyvauja ir lietuviškoj veikloje—Vyčių 126 kuopoj ir kitose organizacijose.

CHICAGOJE LIETUVOS POLICIJOS ŠVENTĖ gražiai paminėta. Atlaikytos pamaldos, pagerbti žuvusieji. Šventę pravedė p. Dirkis. Paskaitą laikė p. Talalas. Sveikino Lietuvos konsulas Daužvardis, Leonardas Šimutis ir kiti.

GREITAI ● GERIAUSIAI ● LENGVAI
PINIGAI Į LIETUVĄ
10 Rublių už 1.—
Mokestis $5.— iki $50.00
PILNAI GARANTUOTA
KVITAS PARŪPINAMAS
EXPRESU PER 2 SAVAITES
GRAMERCY
744 Broad Street
Newark 2, New Jersey, U.S.A.
Leista Banku Dept
ir apdrausta

LRK SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE VYKDOMOSIOS TARYBOS SUSIRINKIMO PROTOKOLAS

PIRMOJI SESIJA

Rugsėjo 15, 1958

Reguliaris Susivienijimo Direktorių Tarybos susirinkimas prasidėjo pirmadienį, rugsėjo 15-tą, 1958, centro įstaigoje direktorių kambary, Wilkes-Barre, Pa.

Prezidentas L. Šimutis susirinkimą atidarė 9:45 rytą ir pakvietė dvasios vadą kun. J. F. Baltusevičių sukalbėti maldą.

Vardošaukis. Dalyvauja: dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius, prez. Leonardas Šimutis, viceprezidentas Rapolas J. Valatka, sekretorius Vincas T. Kvetkas, iždininkas Petras J. Karašauskas, iždo globėja Mrs. Leokadija Donarovich, daktaras kvotėjas dr. Wm. Krikščiūnas, direktoriai Albina Poškienė, Kazys Kleiva ir Vladas Činikas; nedalyvauja iždo globėjas Vincas Abromaitis; taipgi dalyvauja organo redaktorius Matas Žujus.

Prezidentas L. Šimutis pasveikino kunigą J. F. Baltusevičių dvigubos sukakties proga—25 metų kunigystės ir klebonavimo Šv. Mykolo parapijoj, Scranton, Pa. Kun. J. F. Baltusevičius padėkojo visiems už geriausius linkėjimus sukakčių proga.

Seka viršininkų ir direktorių raportai.

Prezidentas L. Šimutis pakvietė raportuoti dvasios vadą.

DVASIOS VADO RAPORTAS

Mūsų Susivienijimo steigėjai organizacijos ateičiai planus grindė dviem pagrindiniais principais—Dievo meilė ir artimo meilė. Susivienijimo steigėjai buvo religingi žmonės ir jie neturėjo mintyje steigti bedievišką organizaciją. Kaip dvasios vadui, man yra malonu raportuoti, kad jų tradicijos yra išlaikytos po šiai dienai. Mūsų seimai oficialiai pradedami iškilmingom bažnytinėm pamaldom, mūsų susirinkimai atidaromi ir uždaromi su malda. Narystė persiėmusi ir prisilaiko religinių idealų ir praktikos. Mes didžiuojamės mūsų narių dvasiniais reikalais.

Jei iš kitos pusės, kaip kaikurie mus nori įtikinti, yra mūsų narių nutolančių nuo Dievo, tai gal dėl to, kad kaikurie individai, priklausantys mūsų organizacijai, praranda amžinų religijos tiesų ir morališkumo pagrindą. Tik šis pagrindas gali teigiamai paveikti individą ir pačią organizaciją padaryti didinga ir gera. Dievui dėkui, tokių nutolančių yra retenybė.

Kaip Finansų Komisijos pirmininkas, aš noriu atžymėti jos narius, ypatingai mūsų sekretorių. Jis daug padarė mūsų investmentų tvirtumui ir saugumui patikrinti, kiek žmoniškai tai įmanoma. Aš noriu atžymėti jo budrų saugojimą mūsų interesų ir už rūpestingą priežiūrą ne tik gerų investmentų, bet ir priėjusių morgičių mokėjimų. Pilną Finansinės komisijos raportą patieks sekretorius.

Kas link Veteranų namo Scrantone (įgyto šerifo pardavimu), aš paaukojau daug laiko ne tik skelbimui nuosavybės pardavimo, bet kontaktuojant paskirus asmenis, su jais pasitariant, priimant skirtingus pasiūlymus pridavimui Egzekutyviam komitetui apsvarstymui. Aš buvau labai patenkintas, kai pardavimas grynais (cash) buvo galutinai užbaigtas.

Prie kitų mano veikimų po pereito Direktorių Tarybos susirinkimo, šale dalyvavimo Finansų Komisijos susirinkimuose, aš apytikriai tris kartus į savaitę pasitardavau su centro įstaiga įnamais biznio reikalais. Aš taipgi turėjau nepaprastą privilegiją su iždininku pasirašinėti visus čekius mūsų generaliniam sekretoriui esant atostogose. Kas liečia narystės vajų, mes jau vykdom programą Scrantų Šv. Mykolo parapijoj. Mes pasitikime gerais daviniais.

KUN. J. F. BALTUSEVIČIUS, dvasios vadas

V. Činikas pasiūlė dvasios vado raportą priimt, Mrs. Donarovich parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Prezidentas Šimutis pakvietė viceprezidentą R. Valatką užimti pirmsėdžio vietą, kurs pakvietė prezidentą išduoti raportą.

PREZIDENTO PRANEŠIMAS

Mano pranešimas šį kartą bus trumpas, nors ir praeityje nebandydavau leistis į smulkmenas informuodamas Direktorių Tarybos narius apie savo veiklą Susivienijime. Mat esu tikras, kad bendrąjį organizacijos stovį savo pranešimais pavaizduos kiti tarybos nariai, o ypač sekretorius ir iždininkas, o iždo globėjai, patikrinę mūsų knygas, investacijas ir įvairius dokumentus, pasakys, ar viskas atlikta, kad patenkintų ne tiek mūsų čia susirinkusių, kiek organizacijos ir jos narių lūkesčius.

Berods septyni mėnesiai praėjo nuo paskutiniojo mūsų susirinkimo. Jie turėjo praeiti naujų narių prirašinėjimo vajaus ženkle. Aš asmeniškai vajaus reikalu galiu tiek pasakyti, kad aš pritariau centrinės raštinės paruoštam vajaus planui ir jo vykdymo metodams. Kas ligšiol laimėta, pasakys kiti. Iš savo pusės aš bandžiau būti naudingas vajui garsindamas jį dienraštyje Drauge ir pakalbėdamas apie jį gyvu žodžiu ten, kur susidarydavo proga kalbėti. Keliais atvejais buvome susitikę trys chicagiečiai Direktorių Tarybos nariai (Poškienė, Kleiva ir aš), kad pasitartų vajaus ir kitais organizacijos reikalais. Veną kartą mano bute ilgai kalbėjomės, paliesdami visus aktualiuosius Sus-mo klausimus. Vajaus reikalu pritarėm Chicagos apskrities sekr. St. Juškai kviesti specialų apskrities susirinkimą, kuriame pasidalinta darbu, sudaryta vajaus komisija (Kleiva, Rubinas, Budrys), numatyti kandidatai vajaus organizatorių postan. Šiame susirinkime, kaip ir centro valdybos pasitarime, įsitikinta, kad be generalinio organizatoriaus ar organizatorių Chicagoj ir apylinkėse vajaus ir išviso narių verbavimas neduos patenkinančių rezultatų. Manau, kad ir kitur yra tokia pat padėtis. Esu įsitikinęs, kad šis klausimas ir šiame susirinkime turės būti nuodugniai aptartas.

Jaunmo stovyklos (vadinamos ALRKF) Manchester, Mich.) reikalai visada buvo aktualūs. Nors praėjusis centro susirinkimas buvo pavedęs Finansinei komisijai paskolos reikalą tai stovyklai spręsti, bet ir man, ir žinau, kitiems valdybos nariams teko su juo dažnai susidurti. Teko vesti susirašinėjimą su stovyklos organizatoriais ir jos vedėjais, su centro sekretorium, o net ir su pašaliniais žmonėmis. Pas mane į namus buvo atvykusi iš Detroito delegacija su prof. Damušiu priešaky pasikalbėti apie paskolos galimumus. Vieno suvažiavimo Chicagoje proga keletą valandų mudu su p. Kleiva posėdžiavome su iš Detroito atvykusiais stovyklos veikėjais. Pasitarimų (vieno ir antro) išvada: labiau išryškinti stovyklos juridinę pusę ir dėl paskolos kalbėtis tik su LRKSA Finansų komisija, bet ne su manim ar kitais valdybos nariais, neturinčiais specialaus pavedimo. Daug kartų teko turėti asmeninius—telefoninius ir kitokius pasikalbėjimus su chicagiečiais stovyklos entuziastais. Teko padaryti įspėjimų tiems stovyklos entuziastams, kurie lyg ir pagrūmojo darysią kenkiančių žygių Sus-mui, jei paskola nebus suteikta. Tos paskolos reikalas ir dabar, berods, tebėra gyvas.

Besilankydamas Californijoj praėjusį vasario mėnesį, turėjau progos susitikti su šaunios ir augančios Los Angeles LRKSA kuopos veiklia valdyba ir dauguma jos narių. Man ir mano žmonai surengtoj pagerbimo jaukioj puotoj turėjau progos kuopą ir jos vadovybę pasveikinti ir padėkoti už puikų pasidarbavimą organizacijos labui. Teko paliesti ir kitus aktualesnius mūsų Susivienijimo reikalus. Los Angeles kuopa tur uolią, gabią ir tikrai nuoširdžią sekretorę ir organizatorę p. Skirienės asmenyje.

Amerikos Lietuvių Kongreso metu, Boston, Mass., mudu su Vincu Kvetkum visą dieną aukojom LRKSA reikalams. Birželio 26 d. visą priešpietį praleidome Massachusetts apdraudos departamente besikalbėdami su to departamento augštais pareigūnais dėl išsiaiškinimo kaikuriais mūsų naujos konstitucijos klausimais. Stebėjau, kaip gerai ir efektingai sekr. V. Kvetkas ir mūsų aktuaro Gerry padėjėjas p. Walsh atsakinėjo į statomus mums klausimus LRKSA reikalais. Tasai mūsų žygis nebuvo bergždžias. Antrąjį tos pačios dienos pusdienį paskyrėm pasikalbėjimui su Lietuvos Vyčių vyriausiuoju dvasios vadu kun. Kontautu ir William V. Šimkum, apdraudos dalykų nemenku žinovu. Bandėme taip išsiaiškinti, kad kiek galima greičiau būtų galima pradėti praktiškas bendradarbiavimas tarp L. Vyčių ir LRKSA. Pastebėjau, kad p. Šimkus, kaip ir mūsų V. Kvetkas, labai mėgsta skaitlines, statistiką. Jis savotišku metodu pavaizdavo mūsų organizacijos būklę ir jos investacijų saugumą.

Kadangi užsiminiau apie Bostoną, tai pačia proga noriu priminti, kad mudu su Kvetkum dalyvavome sekmingame Amerikos Lietuvių Kongrese (š. m. birželio 27 ir 28 d.), kuriam man teko pirmininkauti, o V. Kvetkui vadovauti spaudos komisijai. Šį kongresą sušaukė Amerikos Lietuvių Taryba, kurioj ir Sus-mas yra atstovaujamas. Atstovais esame—kun. J. Boll, V. Kvetkas ir aš.

Atstovavau Sus-mą ir kitur. Kuriuose seimuose ar konferencijose asmeniškai negalėjau dalyvauti, sveikinau laiškais ar telegramomis. Rugpiūčio 28, 29, 30 ir 31 d. New Yorke įvyko PLB seimas, kuriame svečio teisėmis dalyvavau netik kaip ALT pirmininkas ir Draugo redaktorius, bet ir kaip LRKSA prezidentas. Užmezgiau visą eilę naujų kontaktų, privačiuose pasikalbėjimuose kėliau mūsų organizacijos praeities nuopelnus, dabartinę jos reikšmę ir vaidmenį tiek Amerikos lietuvių bendruomenėje, tiek visoje mūsų tautoje.

Su centro sekretorium V. Kvetkum labai dažnai susirašinėjom, tarėmės. Kiek mano sugebėjimai leido, bandžiau atlikti savo pareigas visa pilnuma. Kaip atlikau, jūs nuspręsite. Svarstant įvairias organizacijos problemas, teks ir man, kaip ir visiems kitiems, pasisakyti, todėl tuo ir šis mano trumpas pranešimas bus papildytas.

Visiems susirinkimo dalyviams linkiu geriausių sekmių!

LEONARDAS ŠIMUTIS, prezidentas

Albina Poškienė pasiūlė prezidento raportą priimt, dr. Krikščiūnas parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Prezidentas Šimutis, užėmęs pirmsėdžio vietą, pakvietė raportuoti viceprezidentą R. J. Valatką.

VICEPREZIDENTO RAPORTAS

September 15, 1958

Board of Directors
Lithuanian Roman Catholic Alliance of America

Gentlemen:

The following is a resume of the vice-prezident's activities in the interest of the Alliance since our last board meeting held in January of this year:

At our January meeting the vice-president was assigned two specific duties, one of which was the preparation of a plan for the new membership drive through the newly reactivated district in Michigan. Since the board had indicated that based on a favorable appraisal an increased loan would be granted the Catholic Federation youth camp the Michigan District felt that the new membership drive could be tied in with the granting of the increased loan. Taking into cinsideration that we had expended approximately $3.50 per new member for desk stands we proposed that amount could be alloted for incentive on the basis of $1.00 outright to the youth camp for each new member to join the Alliance and in addition special bonuses to organizers as follows:

$ 5,000 worth of insurance written—$10.00 extra bonus
$10,000 worth of insurance written—$20.00 extra bonus
$20,000 worth of insurance written—$50.00 extra bonus

We recommended that the drive begin April 1st and end Sept. 1st followed by a picnic, banquet, etc., similar to what we did to culminate our dedication membership drive. The plan was not geared solely for Michigan since there is considerable interest in the youth camp throughout the country. This plan was rejected by the home office approximately three months after it was submitted, on the basis that it was considered to be related to Michigan activities alone. The bonus aspect was also rejected. Although the vice-president had been appointed chairman of the new drive he was not consulted regarding the new plan which ultimately was published and is now in progress. As I recall at our last board meeting it was suggested that each board member submit new ideas to the chairman within thirty days. I heard only briefly from Mr. Kvetkas who indicated that he was planning of his local lodge secretaries to stimulate activity on the basis of favorable publicity resulting from the dedication of the new building and that he had been corresponding with a gentlemen in Chester, Pa., relative to acting as a Field Organizer. He also advised that the North American Reasurance Company had agreed to underwrite all excess insurance over our limitation up to a maximum of $25,000.00. Mrs. Poska expressed the opinion that best conditions for writting new members are by personal contact. In his report regarding the present membership drive plan the secretary informed the board members that after three months going by without an acceptable plan being submitted he wrote the president requesting advice and was advised to develop a plan and submit it for approval. However, this has not deterred the vice-president in doing his part in the current membership drive. I am pleased to report that our lodge No. 171 has written $3,500.00 in new policies during the current drive. Our lodge has set up its own quota of $10,000.00 in new business by the end of the drive and one-third of the goal has been achieved. Lodge No. 265 has written $1,000.00 in new business and we hope that they will do much better by the end of the year. Much depends on the kind of inspiration this board of directors can provide. One other point regarding the membership campaign. We still maintain that organizers should have a choice between merchandise prizes and cash bonuses. Our local organizers prefer the cash bonus. Further, the current membership plan provides for the usage of radio and newspaper advertising. The vice-president requested information regarding the availability of such funds for publicity via the Lithuanian Melodies program however correspondence dated April 30, 1958 remains unanswered. The Michigan District requests assistance in this regard. May we point out that considerable publicity has been given by the Lithuanian Melodies program at no expense to the Alliance or the local lodges or district. The writer also feels that greater emphasis regarding membership and the affairs of the Alliance must be given in our official publication. The Garsas could also carry a medical advice column to be prepared by our Supreme Medical Examiner whose salary could be augmented on the basis of payment for the preparation of such a column. It is also recommended that the Garsas be published one day sooner to allow the extra day for it to reach other localities so that we may be aware of week-end activities in advance. Why can't all of the members of the board of directors prepare articles occasionally for the Garsas. In particular, I would like to see something by our president in the Garsas more often. He has the talent to inspire all of us to greater effort. Just one last item regarding membership campaigns. We must have the proper tools to work with in order to be able to provide all of the answers for our prospective members.

The home office should have a better control regarding the payment of commissions so that the payment is made immediately that it is due. Comparative tables should be prepared for the field workers so that they may instantly advise a prospect how much money they will pay out in full during the life of the policy. I am sure that other members of this board will have additional comments regarding this important phase of our activity.

The other duty assigned the vice-president at the last board meeting was in regard to the request for an increased loan by the Catholic Federation Youth Camp. As you pobably recall the vice-president was delegated the responsibility of procuring the services of a reliable real estate appraiser to appraise the value of the youth camp and immediately upon my return to Detroit I spent considerable time in consulting local real estate appraisers and finally recommended Hobbs and Schmidt of Ann Arborn, Mich. The appraisal was submitted to the secretary by mail on February 9, 1958 and on the basis of an appraisal which appeared very favorable informed the secretary that the youth camp committee would appreciate receipt of the increase by March 1st. No decision was immediately forthcoming nor was the vice-president apprised of what progress was being made in the matter.

I am pleased to report that our Michigan District continues active although we have been operating primarily on a local Detroit level since it is difficult for anyone from Grand Rapids to come to Detroit. As previously reported through the Garsas our district has established its own quotas for the current mmebership drive and we hope that they may be achieved. The district met just a few days before my departure for this meeting and extends its best wishes to the entire board for a successful meeting. The Michigan District has also requested me to extend a personal invitation to President Šimutis to visit our district in the immediate future.

In closing this report I would like to salute the people who are the backbone of the Alliance. I refer to that segment of our membership who carry the heaviest load and contribute the most to the success of our organization. They are our lodge officers, organizers and committee members. Here are the people who untiringly contribute their valuable spare time because of devotion to the ideals of the Alliance. They are the one's who untiringly seek the acquirement of new membership and new members are the most important factor in our growth and continued existence. And it's not just a matter of selling life insurance or disability insurance. We must sell our organization. Getting new members isn't just walking into a home and saying the Alliance is the greatest Lithuanian organization in the world, sign here and be a member. People want information, not just about the ideals and purposes of the society. They want to know about our insurance plans, the comparative advantages of belonging to the Alliance and the answers to a multitude of other questions. It takes more than just one contact. It takes people who love the Alliance and what it stands for. That's why these people (our organizers, local officers and committees) are the backbone of our society and if we fail to provide the necessary ideals to which they devote themselves we will have failed in the propagation of our society.

May their example and our own concerted efforts guide us to a solidity of endeavor for the future progress and stability of the society.

Respectfully submitted,

RALPH J. VALATKA

Kun. J. F. Baltusevičius pasiūlė viceprezidento raportą priimt, dr. Krikščiūnas parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Prezidentas Šimutis pakvietė raportuoti sekretorių.

Sekretorius V. T. Kvetkas perskaitė savo raportą, kurs seka:

SEKRETORIAUS RAPORTAS

LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA
FINANCIAL STATEMENT FOR THE PERIOD FROM JANUARY 1, TO JUNE 30, 1958

MORTUARY FUND BALANCE, January 1, 1958		$2,232,758.57
Income:		
Assessments collected	$ 74,381.46	
Interest on Conv. Loans	6,599.77	
Interest on F.H.A. Loans	1,501.12	
Interest on G.I. Loans	6,144.24	
Interest on Bonds	23,335.37	
Interest on Certificate Loans	133.35	
Rental Income	576.00	
Profit on Sale of Bond	2,526.39	
Profit on Sale of Real Estate (W-B)	1,500.00	
Certificate of Claim-Recovered	428.45	117,126.15
Total		$2,349,884.72
Disbursements:		
Death Claims	$ 66,600.00	
Matured Endowments	7,796.00	
Cash Surrenders	5,222.73	
Real Estate Exp.—Home Office	1,070.40	
Real Estate Exp.—South Street	1,308.63	
Real Estate Exp.—Scranton	294.74	
Accrued Interest on Bonds Acquired	283.67	
Investment Expense	360.00	
Refunds to Members	369.14	
Reassurance	16.50	
Loss on Sale of Real Estate—Scranton	626.31	83,948.12
Balance June 30, 1958		$2,265,936.60
JUVENILE FUND BALANCE, January 1, 1958		99,109.51
Income:		
Assessments collected	7,852.16	
Interest on Bonds	1,399.40	9,251.56
Total		$ 108,361.07
Disbursements:		
Death Claim	5,000.00	
Refunds to Members	25.20	
Cash Surrender Values	1,989.02	7,014.22
Balance June 30, 1958		101,346.85
DISABILITY FUND BALANCE, January 1, 1958		$ 89,071.97
Income:		
Assessments collected	9,341.87	
Interest on Bonds	1,231.30	10,573.17
Total		99,645.14
Disbursements:		
Disability Claims Paid	13,436.75	
Refunds to Members	58.15	
Accrued Int. on Bonds Acquired	100.46	13,595.36
Balance June 30, 1958		$ 86,049.78
WELFARE FUND BALANCE, January 1, 1958		2,914.74
Income—Assessments collected		579.72
Total		$ 3,494.46
Donations		225.00
Balance June 30, 1958		$ 3,269.46
DELEGATES FUND BALANCE, January 1, 1958		4,525.30
Assessments collected		1,465.85
Balance June 30, 1958		$ 5,991.15
YOUTH FUND BALANCE, January 1, 1958		$ 9,342.82
Assessments collected		962.71
Balance June 30, 1958		$ 10,305.53

(Bus daugiau)

"Garso" Knygų Katalogas

MALDAKNYGĖS

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko prelatas P. M. Juras. Išleido Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija, Chicago, Ill., 1954 m. 544 puslapių $3.00

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sėkti kunigų maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

VESPERS (Mišparai) in honor of the Blessed Sacrament for four mixed voices. Compiled and arranged by John J. Šaučiūnas. Šie Mišparai išleisti Šventųjų 1950 metų atminčiai. 60

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

MALDŲ VAINIKELIS (originalė kaina 70 centų) ..... .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40

ĮVAIRAUS TURINIO

CROSSES ((Kryžiai)—Romanas. Parašė Vincas Ramonas. Anglų kalbon išvertė Milton Stark. Išleido "Lietuvių Dienos". Įdomi knyga angliškai skaitantiems. 329 pusl. 4.00

JOBO DRAMA, prof. Ant. Maceinos 2.00
ŠVENTIEJI AKMENYS (eilėraščiai), Fausto Kiršos 2.00
DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Ant. Maceinos 2.00
LIAUDIES DAINOS, IV, K. V. Banaičio 2.00

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes-Barre, Penna.

VIETINĖS ŽINIOS

METINIS LRKSA 5-SIOS APSKRITIES SUSIRINKIMAS

LRKSA 5-sios Penna apskrities kuopų atstovų metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalių 26, 1958, Lietuvių Piliečių Klubo svetainėje, 91 S. Main St., Pittston, Pa.

Pradžia 2:30 P. M.

Tą pačią dieną 9 val. rytą, Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj bus Penktosios Penna. apskrities valdybos užprašytos Mišios gyvų ir mirusių narių intencija.

Darbotvarkėj apskrities valdybos metiniai raportai, pranešimai ir pasitarimai vajaus ir kitais svarbiais apskrities ir organizacijos reikalais; taipgi apskritiės valdybos rinkimai 1959 metams.

Visos kuopos prašomos atsiųsti savo atstovus į svarbų metinį apskrities susirinkimą.

Susirinkimui užsibaigus bus vakarienė pagerbimui kuopų atstovų ir visų darbininkų dirbusių apskrities išvažiavimuose.

Adolfas Norvaiša, pirmin.
Vincas Matikevičius, sekr.

ELMHURSTE NAUJI STOGAI IR GRAŽŪS KELIAI

Šv. Marijos Viloje, Elmhurste, senieji stogai, ilgai betarnaudami, prakiuro ir susidėvėjo, kaip seni batai. Lietus žliaugė pro jų skyles ir vėjas švilpavo kaip padūkęs, o senukai ir seselės vienuolės kasdien galvojo, kaip senu uždangalu nusikratyti ir po nauju stogu palįsti?

Panašūs dalykai dėjosi Vilos kieme ir šalia jos. Visi keliai buvo taip duobėti ir vietomis kuproti, kad važiuojant automobiliu galėjai ne tik visus šriubus ir šriubelius išbarstyti, bet ir savo dantų netekti. Bet atėjo viena graži diena, kada Vilos direktoriaus, Scrantų Šv. Mykolo parapijos klebono kun. J. F. Baltusevičiaus (Boll) atsiųstas meisteris E. Janulevičius su savo darbininkais užklojo ant Vilos namų ir ties Vilos ežeriuku ant vieno paviljono naujus gražius stogus. Dabar čia niekas nebijo nei vėjo švilpimo, nei lietaus smarkavimo. Seselių ir senukų akys nušvito ne tik žiūrint į naujus stogus, bet sykiu visi apsidžiaugę šiomis dienomis pamatę savo pašonėje puikių puikiausius kelius, visus išklotus nauju meksfaltu, kaip juodu marmuru. Šį darbą gražiai atliko kontraktorius Stipp—irgi kun. J. F. Baltusevičiaus ir įstaigos viršininkės seselės Klementos rūpesčiu.

Dar vienas rūpestis stovi prieš akis Vilos administracijai, tai naujų ir patogesnių patalpų statyba ateityje mūsų seneliams Elmhurste. Ši vietovė savo sveiku oru, gražia gamta ir nuošalia tamybe labai tinka tiek senam žmogui gyventi, tiek atostogautojui atsigauti ir sustiprėti. Reikia tikėtis, kad Dievas daimins Vilos administracijos žygius ateities statybos reikaluose, o visuomenė parems šiuos darbus. Kaip iš visur mūsų seneliai ateina į Elmhurstą, taip visų pareiga ir yra Šv. Marijos Vilą paremti!

Tad tespindi nauji stogai Elmhurste, tesitiesia ir tebūnie čia puikūs keliai po kojomis, teišdygsta nauji namai mūsų seneliams, kad jie čia visad galėtų, iš visur atėję, surasti tikrus namus ir juos mylinčią širdį!

B. D. Z.

KUN. J. KAZLAUSKAS Į SCRANTUS

Pereitą savaitę Scrantų diecezijos vadovas J. E. vyskupas J. D. Hannan padarė naujų paskyrimų. Kun. Jonas J. Kazlauskas iš Immaculate Conception parapijos W. Pittson paskirtas į Scrantų Šv. Juozapo parapiją, kur klebonauja prelatas J. V. Miliauskas.

MIELOS VIEŠNIOS IŠ PHILADELPHIJOS

Tai yra tikra laimė ir džiaugsmas, kad Šv. Marijos Vila Elmhurste, kur randasi Nukryžiuotojo Jėzaus Seselių vienuolynas ir senelių prieglauda, turi tikrų ir labdarybei pasišventusių geradarių. Be jų šios įstaigos gyvavimas būtų labai liūdnas!

Šie geradariai kartas nuo karto paremia Vilą savo darbu, aukomis ir nepamiršta metų bėgyje asmeniškai atvykti į Vilą ir susipažinti iš arčiau su vietos seselių ir senukų gyvenimu.

Vieną iš tokių atsilankymų į Šv. Marijos Vilą Elmhurste atliko š. m. spalio 5 d. garbingos ir geros širdies moterys iš Philadelphijos, priklausančios Šv. Jurgio parapijai, kuriai vadovauja gerb. kun. kleb. V. Martusevičius. Mielas viešnias, atvykusias dviejais autobusais, seselės priėmė tikru nuoširdumu ir vaišingumu. Čia viešnios, pavalgiusios pietus, susirinko į Vilos koplyčią trumpom pamaldom ir palaiminimui su Švč. Sakramentu. Be to, vietos kapelionas kun. B. S. Danis keliais žodžiais pabrėžė labdarybės svarbą, papasakojo kasdieninę gyvenimo eigą Viloje, nuoširdžiai padėkojo viešniom už atsilankymą iš taip toli ir kvietė ateityje neapleisti labdarybės ir nepamiršti seselių ir senukų Elmhursto tylumoje.

Po šių pamaldų mielos viešnios išvyko į Šv. Onos vienuolyną Scrantone, norėdamos iš arčiau susipažinti su šia garsia šventove Amerikoje. Kitos gal pirmą sykį turėjo progos tai pamatyti! Iš čia už poros valandų mielos viešnios sugrįžo atgal į Elmhurstą, kur Seselės vėl jas pavaišino skania vakariene. Po vakarienės buvo padainuota.

Palikusios Seselėms vienuolyno ir senelių prieglaudos reikalams auką virš $500.00, brangios viešnios iš Philadelphijos, pilnos gražių įspūdžių ir kilnių pasiryžimų labdarybės reikalams, laimingai sugrįžo į savo namus. Gerasis Dievas teatlygina joms už jų darbus ir aukas!

B. D. Z.

K. ZUJIENĖ UŽĖMĖ PIRMININKĖS VIETĄ

Trečiadienį, spalių 8-tą, Amerikos Legiono 609 posto moterų skyrius (Auxliary), Hanover Township, turėjo gražias naujų viršininkių instaliacijos iškilmes.

Iškilmės pradėtos vakariene 6:30 P. M. Po to sekė instaliacijos ceremonijos su iškilmingomis priesaikomis, kalbomis ir dovanų išdalinimu pereitų metų pareigūnėms. Ceremonijos buvo įvairios ir gražios.

Nauja skyriaus pirmininke priesaikinta Kazimiera Zujienė, kuri vadovaus iki sekančių metų naujos valdybos instaliacijos. Reikia pažymėti, kad kita lietuvė Mrs. Adelė Snyder (Sinkevičiūtė) naujoje valdyboje užima vicepirmininkės vietą.

KUN. L. PAZNANSKAS KAPELIONAUJA

Kunigas Leonardas Paznanskas, kilęs iš Plymouth Šv. Kazimiero parapijos, toliau pasilieka U. S. armijoj kapelionu. Anksčiau jis kapelionavo prie 9-tos Infantry divizijos, Fort Carson, Colorado. Užsieny savo tarnybą jis ėjo Korėjoj, iš ten buvo paskirtas Vokietijon. Kun. Paznanskas armijoj kapelionauja jau aštunti metai. Neseniai atlankęs savo artimuosius, gyvenančius Wyoming Klony, išvyko Turkijon eiti kapeliono pareigas.

"DAINOS" RDAUGIJA PASKYRĖ AUKŲ

Wyoming Klonio lietuvių R. K. parapijų choru "Dainos" Draugija susirinkime, įvykusiam Miners Mills, nutarė aukoti šioms lietuvių įstaigoms: Jėzaus Nukryžiuotojo Seserims, Elmhurst, Pa. — $50.00; BALFui — $25.00; žurnalui "Muzikos Žinios"—$25.00; Šv. Kazimiero lietuvių parapijos naujai bažnyčiai, Plymouth—$25.00, o likusią dalį 45-os Lietuvių Dienos pelno paskyrė naujų Mišių išleidimui, kurias rašo kunigas kompozitorius Kazimieras Senkus (gal bus išleistos 1959 metų pradžioje).

"Dainos" Draugija daug yra aukojusi lietuviškiems labdaringiems tikslams ir išleidusi šiuos muzikos kūrinius:

1. "Kalėdų Balsai", kalėdinės giesmės mišram chorui, dvi laidas;
2. "Vesperae in H. Sanctissimi Sacramenti" mišram chorui;
3. "Karvelėli mėlynasis", Č. Sasnausko, mišram chorui;
4. "Pirmyn į kovą", A. J. Aleksio, mišram chorui;
5. Mano kaukas", J. J. Šaučiūno, mišram chorui.

Gi sekantis veikalas—Mišios iš kalėdinių lietuviškų giesmių melodijų.

1959 metais "Dainos" Draugija rengiasi švęsti 25 metų (sidabrinę) sukaktį.

Šių 1958 metų "Dainos" Draugijos valdybą sudaro: kun. Antanas J. Sinkevičius, dvasios vadas, Plymouth; Juozas Goberis, pirmininkas, Luzerne; Mrs. Nell Gasky, vicepirmininkė, Miners Mills; Mrs. Geraldine Valatka, raštininkė, Kingston; Petras J. Karašauskas, iždininkas, Lyndwood, Wilkes-Barre; Kazys Stankevičius, iždo globėjas, Luzerne; Al. Kalnoskas, iždo globėjas, Kingston; Jonas J. Šaučiūnas, knygius, 124 Price St., Kingston, Pa.

NAUJI GENERAL PARCEL SKYRIAI

Viena stambiausių siuntiniams į Lietuvą ir SSSR persiųsti firma—General Parcel and Travel Co., Inc., kurios centras yra 135 West 14th St., New York City, atidarė du naujus skyrius—308 West 4th St., Boston 27, Mass., ir 39 Raymond Plaza, West, Newark, N. J.

Bostono skyriui vadovauja žinomas biznierius Mečys Kavaliauskas.

Dabar, General Parcel and Travel Co., be savo centrinės įstaigos, kurioje taip pat priminėja siuntinius, dar turi aštuonis skyrius, kurių adresai skelbiami mūsų laikraštyje ir kurie daro visas su siuntiniais surištas operacijas.

Kaip žinoma, artėjant Kalėdoms, siuntinių siuntimas padidėjęs; General Parcel and Travel Co. ir visi skyriai tinkamai pasiruošę savo klientams gerai patarnauti. *V. B.*

JUOKELIAI

Ginčas

Traukinio kupėje keleiviai nervinosi dėl dviejų ponių, kurios ginčijosi dėl lango: viena nori langą uždaryti, kita pyko, kad ji nutrokš iš karščio.

— Langą reikia būtinai uždaryti, nes aš nusišaldysiu!—kartojo pirmoji ponia.

Atėjęs konduktorius ir ištyręs ginčo priežastį šypsodamasis tarė keleiviams:

— Uždarykite langą, viena ponia tuoj nutrokš, o tada langą vėl uždarykite—antroji nušals, ir traukiny bus ramu!

Sušvilpk . . .

Tėvas su mažu savo sūnumi žiūrėjo pro važiuojančio traukinio atvirą langą. Staiga tėvas, vaikui nematant, nutempė nuo jo galvos kepurę. Išsigandęs vaikas ėmė verkti: jis manė, kad jo kepurė iškrito pro langą.

Ramindamas sūnų tėvas taria:

— Sušvilpk, vaikeli, ir kepurė atsiras . . .

Vaikui sušvilpus, tėvas, jam nepastebint uždėjo kepurę. Kiek pavažiavus, vaikas griebė tėvo kepurę ir išmetė pro traukinio langą.

Sušvilpk, tėveli, ir kepurė atsiras . . .

Turistai

Išvykus atostogauti, vyras kalba žmonai:

— Brangioji, ar visiems parašėm atvirukų? Ar nieko iš draugų ir pažįstamų neužmiršom?

— Nieko . . .

— Tai galima važiuoti namo... —sako vyras.

PRANCŪZIJA. — Premjeras De Gaulle dvi dienas išbuvo pas alžiriečius sukilėlius ir tarėsi, kaip jiems pritaikinti naują konstituciją (B. Br.).

WATERBURIO NAUJIENOS

Vasarą buvo piknikų gadynė. Juos rengė įvairios organizacijos ir klubai.

Rugpiūčio 24 d. buvo surengtas trilypis—LDS, Moterų Sąjungos ir Katalikų Suisivienijimo apskričių piknikas. Oras nebuvo palankus, bet žmonių iš kitų tolimesnių kolonijų privažiavo. Autobusais atvyko iš Hartfordo, New Britaino. Stalai buvo užimti svetelių. Pasirėmęs kriukiu, Kazlauskas iš Springfieldo (Massachusetts) traukė lietuviškas dainas su savo svečiais, kad net žavėjo publiką . . . Tik pačių waterburiečių mažiausia buvo, nes tą dieną Waterbury vyko valstybės ugniagesių paradas ir visą miestą buvo užstoję paroduotojai bei žiūrovai. Tik į patį vakarą atsirado daugumoje vadinamų dypukų. Be gausios eilės čia nevardijamų darbininkų - rengėjų dalyvavo Kazlauskų ir Vyturių mergaitės, kurios iš peties talkino kaupti piknikui pinigus dovanų išleidimais. Piknikas davė kelis šimtus dolerių pelno.

Rugsėjo 14 dieną Vaitkaus sodyboje buvo buvusių karių piknikas, kur, gražiam orui esant, buvo gausu ir dalyvių. Gi rugsėjo 21 dieną krikščionys demokratai surengė pikniką Petrauskų sodyboje, bet dėl lietaus plūkties dalyviai tik pastogėse talpinosi. Nors lietus be pertraukos pylė, bet žmonių nemažai atsilankė.

Kitos Žinios

Žymus Waterburio veikėjas Jonas Adomaitis (John Adams) yra labai aktingas asmuo. Jis yra čia gimęs ir augęs lietuvis, lankęs New Yorko ir Yale universitetus, baigęs Carnegie Institutą, yra Waterburio teismo vertėjas, Waterburio miesto apsaugos komisijonierius, nuolatinis lietuvių bendruomenės valdybos narys, dabar esąs Bendruomenės apylinkės valdybos vicepirmininkas, Šv. Juozapo lietuvių parapijos uolus narys, virš 10 metų kalba per lietuvių radijo valandą, treti metai vadovauja radijo valandai per WATR stotį Waterbury, 15 metų verčiasi bizniu. Dabar demokratų partijos yra išstatytas iš Waterburio į Connecticuto valstybės legislatūrą-seimą. Todėl visi lietuviai, be pažiūrų skirtumo, be įsitikinimų ir partijų skirtumo balsuokime už savo darbštų ir energingą tautietį. Kitos tautybės, pavyzdžiui žydai, yra pasiskirstę partijomis, bet kai bet kuri partija pastato jų tautybės žmogų, visi žydai balsuoja už saviškį. Todėl, garbingi Waterbury lietuviai, parodykime savo vertę ir balsuokime už savo tautos žmogų—Joną Adomaitį!

Naujas Kirpėjas

Malonų, kad lietuviai veržiasi iš fabrikų į savystovius verslus. Paliko fabriką paskutiniu laiku ir Valteris Bytautas ir atidarė savo kirpyklą Waterburio priemiesty Oakville, Falls ir Sunnyside Ave. kampe. Ikšiol Bytautas kirpykloje dirbdavo tik iš fabriko atliekamu laiku ir pas kitus kirpėjus, o dabar jau dirba savo kirpykloje. Reikia linkėti jaunam verslininkui gražaus pasisekimo. Bytautas turi 5 metų kvalifikuoto kirpėjo praktiką Europoje ir visą laiką čia dirbo kirpyklose.

* * *

LITUANISTIKOS MOKYKLA ir šiemet pradėjo savo darbą. Yra šeši skyriai, kur jau šeštokams dėstoma lietuvių kalba gimnazijos kurso ribose. Yra mokinių, kurie labai gerai rašo. Šiemet mokytojauja Petruškevičius, kurs buvo Vilkaviškio didžiulės mokyklos vedėjas, Macienė ir Petrauskas.

* * *

KLEBONUI VALANTIEJUI parapija rengia jo 75 metų amžiaus sukaktuvinį pagerbimą. Minėjimui vadovauja Federacijos skyrius, kuriam pirmininkauja komp. A. J. Aleksis.

A. P.

LRKSA 13 KUOPOS REIKALAIS

BALTIMORE, Md.—Rugsėjo 7 dieną LRKSA 13-tos kuopos susirinkime buvo pasiūlymas pakeist susirinkimų vietą ir laiką. Vietoj Šv. Alfonso parapijos svetainėj ir 9:30 rytą, laikyti pas kuopos sekretorių 2 val. po pietų. Ir dabar daugelis narių užsimoka duokles pas sekretorių jo namuose. Šį klausimą turėsime išspręsti metiniam kuopos susirinkime, kuris įvyks sekmadienį, gruodžio 7, 1958, 9:30 rytą, Šv. Alfonso parapijos svetainėje.

J. G. Budelis, sekr.

NEW YORK'O LIETUVIŲ REPUBLIKONŲ PASITARIMAS

Šiomis dienomis New Yorko lietuviai republikonai buvo susirinkę pasitarimui. Susirinkimas buvo Amerikos Piliečių Klubo didžiojoje salėje, Brooklyne.

Susirinkime dalyvavo žinomas bankininkas Juozas Garšva, jo duktė ponia Annita Pauley, Vytautas Abraitis, adv. Steponas Briedis, adv. Vytautas Banelis, Dominikas Klinga, inžinierius Antanas Mačiulis, Jonas Juodis, Kazys Vasiliauskas ir kiti.

Pasitarimui vadovavo prie New Yorko valstybės republikonų esamo komiteto, taip vadinamo All American Committee, lietuvių skyriaus pirmininkas Vladas Barčiauskas.

Darbingame susirinkime apie All American Committee veiklą ir jo sudėtį pranešimą padarė Vladas Barčiauskas. Taip pat jis plačiau kalbėjo apie republikonų kandidatus, jų tarpe kandidatą į gubernatrius Nelson A. Rockefeller, į senatorius Keneth Keating, į N. Y. valstybės generalinius prokurorus L. J. Lefkowitz ir kitus.

Taip pat susirinkime plačiai aiškintasi ir tartasi kas daryti, kad republikonai laimėtų rinkimus, kad rinkimų kampanijoj talkininkavus. Tuo reikalu pasisakė visa eilė kalbėtojų, jų tarpe Dominikas Klinga, Vytautas Abraitis, Steponas Briedis, Vytautas Banelis ir kiti.

Susirinkime kilo sumanymas suorganizuoti Didžiojo New Yorko lietuvius į vieną organizaciją ar klubą. Tą reikalą studijuoti išrinkta komisija iš penkių asmenų.

Susirinkimo dalyviai pareiškė pasiryžimą dirbti republikonų laimėjimui lapkričio 4 dienos rinkimuose. *Rap.*

SPECIALUS SUSIRINKIMAS

1958 m. spalių mėn. 24 d. 7:30 vakare Chicagos apskrities valdyba šaukia specialų kuopų atstovų bei narių susirinkimą, kuriame bus aptarti labai svarbūs Susivienijimo reikalai.

Todėl maloniai prašome kaip kuopų attsovus, taip ir paskirus narius kuo skaitlingiausia dalyvauti. Gausingesnis narių dalyvavimas padeda sekmingiau išspręsti nors ir sunkiausias problemas. Dalyvavimas susirinkimuose parodo mūsų organizacinį stiprumą.

Mūsų ateitis priklauso nuo mūsų pačių.

Tad dalyvaukime visi.

Chicagos Apskr. Valdyba

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa.—1 kuopos susirinkimas bus spalių 19-tą dieną, tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės, dalyvaukite.

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus spalių 19-tą dieną, tuoj po sumos Šv. Antano parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa.—17 kuopos susirinkimas bus spalių 19-tą dieną, tuoj po sumos, Švč. Trejybės parapijos svetainėje. Visos narės-nariai, maloniai dalyvauti.

LUZERNE, Penna.—28-tos kuopos susirinkimas bus spalių 19-tą dieną, Mockaičio svetainėje. Pradžia 1 P. M.

SUGAR NOTCH, Pa. — 46 kuopos susirinkimas bus spalių 19-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

ASHLEY, Penna. — 69-tos kuopos susirinkimas bus spalių 19-tą dieną, 2 val. po pietų pas kuopos raštininką J. Šupšinską, 29 Fall St., Ashley, Pa.

CAMBRIDGE, Mass.—127 kuopos susirinkimas bus spalių 19-tą dieną, tuoj po paskutinių Mišių, Šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos svetainėje.

DETROIT, Mich.—171-mos kuopos susirinkimas bus spalių 26-tą dieną, tuoj po pirmųjų Mišių, 9:15 val. ryte, Dievo Apvaizdos parapijos svetainėj, Schaefer ir Grand River Ave.

PITTSTON, Pa.—188-čios kuopos susirinkimas bus spalių 19-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

INKERMAN, Pa.—194-tos kuopos susirinkimas bus spalių 20-tą dieną, 7:30 P. M. Marcelės Lomsargienės namuose, 15 Chestnut Street.

MANCHESTER, Conn. — 216 kp. susirinkimas bus spalių 26-tą dieną, Lietuvių svetainėje, 24 Golval Street. Visos narės-nariai maloniškite dalyvauti.

AR JAU ĮSIGIJOTE ISTORIJĄ?

Kiekvienas sąmoningas lietuvis, kuriam rūpi susipažinti su mūsų pirmųjų ateivių vargais ir rūpesčiais, su pirmųjų draugijų, organizacijų ir parapijų steigimu, su mūsų Susivienijimo praeičia, darbais ir nuopelnais fraternalinėje, tautinėje, religinėje ir kultūrinėje srityse, turėtų įsigyti **LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENIJIMO ISTORIJĄ.**

Istoriją parašė žinomas istorikas dr. Antanas Kučas.

Istorijos kaina $8.00.

Užsisakant išpildykite žemiau paduotą blanką, pridėkite $8.00 ir siųskite **Lithuanian R. C. Aliance of America, P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), WilkesBarre, Pa.**

ISTORIJOS UŽSIPRENUMERAVIMO BLANKA

Šiuo užsisakau LRKS Istoriją ir siunčiu $.....

Vardas - pavardė .....

Numeris ir gatvė .....

Miestas ..... *Zona* ..... *Valstybė* .....

Parašas .....

J. ŠARKIO-ŽUKAUSKO SUKAKTIS

Retas iš šio krašto gyventojų yra negirdėjęs Jack Sharkey vardo (kuris lietuviams labiau yra pažįstamas kaip Juozas Žukauskas-Šarkis), plačiai išgarsėjusio pasaulio bokso čempiono—vienintelio mūsų sportininko pasiekusio tokios garbės. Ir šiandien dar daugelis atsimena 1932 m. birželio mėn. 21 d., kada Long Island City jis nuginklavo vokietį Max Schmelingą ir iškilo į bokso augštumas. Tai buvo prieš 26 metus, kada 29 metų amžiaus Juozo vardas buvo kartojamas žmonių lūpose, per radio ir spaudą, jį vadinant lietuvių galiūnu.

Šiandien jau tie įdomūs įvykiai yra pasilikę praeityje ir mums juos stebėjusieji žmonės arba senų laikraščių puslapiai tegali papasakoti apie anas dienas.

Neseniai pas buvusįjį bokso galiūną lankėsi jo draugas chicagietis Jonas Jakubauskas—John Jakubs, kuris mums parvežė naujų įspūdžių apie Šarkį. Užsukęs į Šarkio gyvenamąją vietą Eppinge, N. H., jis pasidalino čia mintimis ir pakvietė atvykti Chicagon, kur lapkričio mėn. 23 d. yra rengiamos buvusio pasaulio bokso čempionui pagerbti vaišės, minint 40 metų sukaktį nuo jo sportinės karjeros pradžios.

Šioje vietoje norisi patiekti J. Jakubausko pasakojimo mintis, pabrėžiančias—kodėl Šarkis pradėjo vadintis lietuviu. Štai, jo žodžiai:

"Atsimenu, kai pirmu kartu teko susipažinti su mūsų buvusiu pasaulio empionu Jack Sharkey—Juozu Žukausku. Tai buvo New Yorke vienam populiariame sporto klube, gimnastikos skyriuje, kur Sharkey treneravosi rungtynėms su Jim Maloney. Tą dieną Šarkis pasimankštinęs ir nusiprausęs, atėjo į savo privatų kambarį rengtis. Tuo metu jėjo jo manadžeris Buckley ir sako:

— Jack, Maloney tave vadina "polaku".

— Tegul jis mane "polaku" pavadina penktadienio vakare, jis atsakė ir nusijuokė.

Mat, penktadienio vakarą jis turėjo boksuotis. Tą penktadienį Maloney atsiėme už tą pravardžiavimą.

Kai Jack Sharkey treneravosi rungtynėms su Max Schmelingu Wilsono stovyklloje New Yorko valstybėje, Antanas Kundrotas, pirmasis lietuvis pionierius sunkumų kilnojimo srityje Amerikoje, važiuodamas atlankyti Šarkį, pakvietė ir mane. Atvykus į stovyklą, Šarkis, mus pamatęs, labai draugiškai pasveikino lietuviškai.

Tą vakarą važiuojant namo aš pasiteiravau pas Kundrotą, kodėl jie toki dideli draugai?

— Matai,—sako Kundrotas—į visą Šarkio karjerą paveikė lietuviški laikraščiai ir, nors nesinori girtis, ir aš pats bene būsiu dalimi jo sporto pamėgimo priežastimi.

Kada Juozas dar buvo visai jaunas vyras, jo motina dažnai jam skaitydavo lietuviškus laikraščius, kuriuose būdavo labai daug aprašymų apie mano jėgą, sunkumų kilnojimus ir tt. Tai buvo prieš 25 metus ir Juozas, pasiklausęs motinos skaitymų, labai norėjo susipažinti su manimi ir eiti į imtynių ir bokso sritį. Jis su atsidėjimu sekė sportą ir taip jį pamėgo, kad padarė savo gyvenimo tikslu. Jis užsimanė pasiekti to, ko dar nei vienas lietuvis nepasiekė.

Prieš pat Šarkio ir juoduko Harry Wills rungtynes, Kundrotas nuvažiavo pas Šarkio manadžerį Buckley ir įtikinėjo, kad būtų sveika, jei visuomenei būtų paskelbtas Šarkio lietuviškumas. Buckley iš karto su tuo nenorėjo sutikti, manydamas, kad tas gali pakenkti iš finansinės pusės. Bet Kundrotui nuolat nurodant, kad tas kaip tik priešingai—gali dalyką pagerinti, pagaliau sutiko.

Taip pasakoja žmogus, kuris iš arti Šarkį pažinojo ir kuris šiandien yra vienas iš jo pagerbimo pobūvio komiteto narių. Netrukus chicagiečiai galės patys pamatyti ir pasikalbėti su Šarkiu—vieni atnaujinti senas pažintis, o kiti naujai susipažinti. Todėl lapkričio mėn. 23 d. visi eikime į brolių Šarkų restoraną Chicagoje, kur galėsime pagerbti buvusį pasaulio bokso čempioną.

Ed. Šulaitis

LARGE FAMILIES MEAN PRESTIGE

SHINYANGA, East Africa.—Girls become old maids at a young age in this part of Africa.

"Philippo, the mission handyman was pleased to see his two teenage daughters maried here recently," reports Father Robert V. Julien, Maryknoll Missioner of Marlboro, Mass. "But he is very depressed about his eldest daughter, who, without any marital prospects in sight, is approching the ripe old age of twenty."

It's a custom among the Basakuma people to mary quite young. Children are the mainstay and the pride of the tribes, and emphasis seems to be on quantity.

"It's not uncommon to have a marriage between a 'man' of 16 and a girl of 14," says Father Julien. "Young girls are preferred because usually they are able to bear many sturdy children."

NOACH WEBSTER

On October 16, 1758—200 years ago—Noah Webster, the famed lexicographer, was born in West Hartford, Connecticut. A lawyer and school teacher, Webster was one of the first to agitate for a Constitutional Convention to frame a federal Constitution. While he wrote on various political, literary and economic subjects, he is most famous for his dictionary, considered the standard work in its field. Many abridgements and revisions have been made which have kept the dictionary up to date. His *Dictionary of the English language*, which appeared in two volumes in 1828, assured Webster's reputation in the United States and abroad as a pioneer in the science of lexicography.

Common Council

GALIMA ĮSIGYT ŽODYNŲ

"Garso" administracijoje galima įsigyt praktišką dviejų dalių — angliškai - lietuvišką ir lietuviškai - angliską Marlborough's išleistą žodyną.

Redaguotas Rev. H. H. Pewtress ir Rev. I. Geriko

838 puslapių. Kaina $4.50

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.